

Več kot praznik

Dejstvo, da družbenoekonomski odnosi določajo vlogo in bistvo posameznika v obstoječi družbi je nesporno. V naši samoupravni socialistični družbi pa ima posameznik kot subjekt še neprimerno večjo vlogo kot delavec—samoupravljalec in aktivni soustvarjalec našega družbenega razvoja. In ker predstavljajo v naši republiki, pa tudi v našem združenem podjetju Iskra, ženske dobro polovico neposrednih proizvajalcev in aktivnih delovnih ljudi, sta njihova vloga in pomen daleko večji kot pa si včasih površno predstavljamo in umišljamo.

Sprejeli smo vrsto dalekosežnih ukrepov in aktov prav v zadnjem času, od nove ustave do zakona o združenem delu, ki v bistvu spreminjajo položaj in vlogo neposrednega proizvajalca, torej tudi žena, ki imajo še posebej zagotovljene posebne pravice kot matere.

Vse je torej načelno in v tem smislu lepo in prav. Pa vendar ni čisto tako. Ko se ob 8. marcu, mednarodnem dnevu žena, enkrat na leto nekako uradno spomnimo žensk, se jih spominimo bolj z rožami in lepimi besedami, namesto da bi nenehno, ob vsaki priložnosti pomislili in uresničevali tisto načelo, ki daje ženski — proizvajalki in materi enake pravice v našem družbenem življenju. Še se namreč žal dogaja, da razpisujejo javno delovna mesta samo za moške, še premalo so ženske zastopane v delegacijah, komitejih in odborih od krajevnih skupnosti do republike, še vedno je odločno premalo žensk na vodilnih položajih v gospodarstvu in drugod ter v njihovih samoupravnih organih, čeprav imamo danes že celo vrsto delovnih organizacij in področij, kjer so ženske proizvajalke v velikanski večini, pa vzemimo samo „ženske“ tovarne, zdravstvo, šolstvo.

Ko torej ob 8. marcu razmišljamo o vlogi žensk v naši družbi, ne plediramo pri tem za nekakšno njihovo emancipacijo v zahodnem smislu, temveč predvsem o tem, da bi se naš moški del proizvajalcev, samoupravljalcev in očetov v resnici nenehno zavedal tega dejstva in brez predsodkov, ki so usledina tisočletne napačne in izkrivljene zavesti o ženski, zavestno pripomogel k dejanski potrditvi žensk in njihove vloge v naši samoupravni družbi. Z drugimi besedami, ne le ob praznikih in z rožami, temveč venomer si moramo skupaj prizadevati, da vključujemo ženske aktivno v naše družbenopolitično življenje tudi na drugih ravneh in v drugih sferah, ne samo proizvodni sferi (kljub morda tudi njihovim zgrešenim ugovorom in odporom) kot delegatske, vodilne delavke in družbeno angažirane subjekte, ki prav tako z delom svojih rok in svoje pameti vsak dan ogromno prispevajo k našemu bogastvu, da o tem, kako so še žene in matere hkrati, sploh ne govorimo.

Zato naj ne bo 8. marec samo enkrat letno dan žena, vsi dnevi leta naj veljajo njim in s tem nam vsem.

Dušan Željeznov

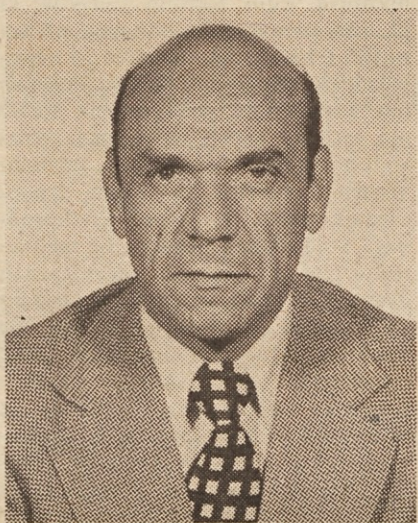
RAZGOVOR Z BORISOM MUŽIČEM

Samozaščita del samoupravljanja

V pripravi je samoupravni sporazum o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti v ZP Iskra. O problemih in nastajanju tega pomembnega dokumenta smo se pogovarjali z diplomiranim politologom Borisom Mužičem, v. d. direktorjem za področje ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki je pred kratkim prišel v naše združeno podjetje s položaja pomočnika republiškega sekretarja za notranje zadeve SRS.

Na prvo vprašanje, kaj je njegov sektor dela in v čem je bistvo osnutka samoupravnega sporazuma o LO in družbeni samozaščiti, nam je Boris Mužič odgovoril:

„V glavnem pripravljam akte s področja LO in družbene samozaščite, ki jih je treba uskladiti z določili nove ustave, novega zakona o družbeni

Boris Mužič.

samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah, zakona o ljudski obrambi ter resolucije o temeljih za uresničevanje samozaščite v sistemu samoupravljanja.

Na podlagi omenjenih listin je treba uskladiti v našem ZP vse samoupravne akte s področja LO in družbene samozaščite, to je vse omenjene akte od TOZD, prek OZD, do SOZD Iskra.

Vzporedno s tem pa je seveda treba popraviti predvsem vzporedne in dopolnilne pravilnike, ki dopolnjujejo samoupravne akte in medsebojne dogovore na tem področju. Na vsak način je samozaščita prav v takšni delovni organizaciji kot je Iskra, zelo nujno potrebna in delikatna stvar, ker ne zadeva samo splošne varnosti, ampak tudi vezi in odnose, ki jih ima Iskra tako z ljudsko obrambo kot s sodelovanjem z drugimi institucijami doma in v tujini.

Kako pa ste omenjeno materijo obdelali v osnutku samoupravnega sporazuma?

„Prav na podlagi sporazumov med tozdi, delovnimi organizacijami in ZP Iskra, je v samem osnutku samoupravnega akta predvidenih več določil, ki obvezujejo delavce, samoupravne organe in poslovalne organe, da na podlagi sporazuma zjamčijo s pravilniki tiste skupne obveznosti, ki so pogoj za dosledno izvajanje ljudske obrambe in družbene samozaščite v njeni celotni vsebini kot jih predvidevajo vsi pristojni zakoni. Pri tem imam v mislih enoten pravilnik o državni, vojaški, uradni in poslovni tajnosti. Prav takšen naj bi bil pravilnik o odnosu do inozemcev in tistih naših delavcev, ki so začasno, ali stalno v tujini, pri tem nastaja tudi vprašanje enotnega urejanja zaščite licenc, sodelovanja s tujimi partnerji, in različne oblike s področja znanstvene, raziskovalne in druge menjava dela.

Posebno vprašanje, ki ga bo potrebno rešiti, je v tem, da bomo v skladu z zaščito tajnosti in obveznosti, ki obvezujejo naše delovne organizacije, prav to v sporazumih reševali in obvezovali tudi druge institucije zunaj ZP Iskra, da se bodo držale istih kriterijev in meril, ki obvezujejo naše delavce. To

področje je treba vsekakor urediti, ker nekatere institucije še niso pristopile, oz. še nimajo v svojih aktih dovolj natančno opredeljenih omejenih primerov.“

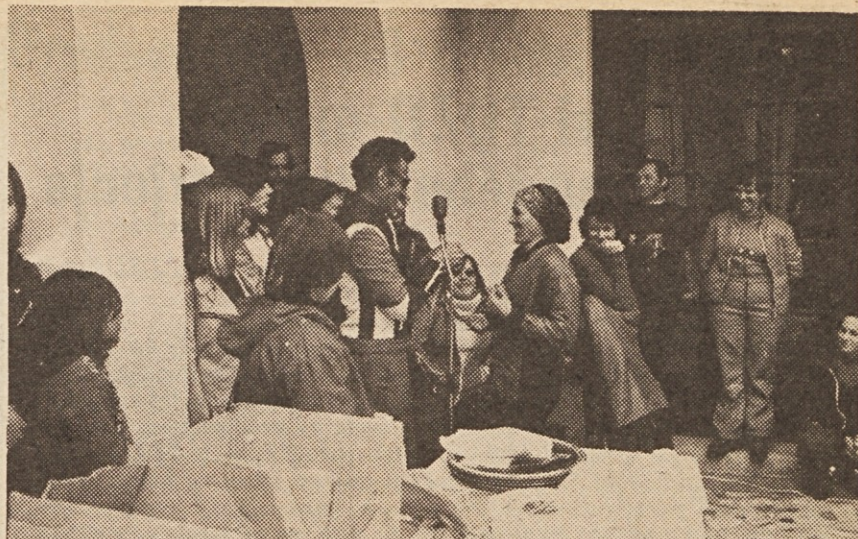
Osutek sporazuma predvideva ustanovitev odbora za LO in družbeno samozaščito na ravni združenega podjetja, oz. SOZD. Kakšna bo vloga in naloge omenjenega odbora?

„Po osnutku predloga bo odbor sestavljen iz predsednikov odborov za LO in družbeno samozaščito delovnih organizacij, predstavnikov delavskega sveta SOZD, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in predsednika samoupravne delavske kontrole na ravni SOZD ter poslovalnega individualnega organa.

Naloge odbora pa so med drugimi, da ocenjuje varnostno situacijo v ZP Iskra in enkrat na leto ali po potrebi s tem seznanja skupščino ZP Iskra, ocenjuje izvajanje nalog in daje nove predloge za učinkovitejše delo na področju obrambnih priprav, spremlja samozaščitne ukrepe v delovnih organizacijah in predlaga nove, primernejše ukrepe, preučuje, analizira, prenaša izkušnje in daje predloge za najučinkovitejše rešitve zadev, ki so iz varnostnega vidika skupnega pomena za ZPI, opravlja druge zadeve, ki jih sprožajo republiški organi, ali druge ustrezne institucije, ki se po svoji vsebini in pomenu nanašajo na področje družbene samozaščite, preučuje posamezne sisteme zavarovanja s tehničnimi sredstvi in na podlagi teh preučevanj, analiz in sodelovanja s poklicnimi organi in organizacijami podpisnikom predlaga najprimernejše rešitve in enotno tipizacijo tehničnih sredstev zavarovanja ter daje predloge za učinkovitejše rešitve in končno v primeru večjih naravnih nesreč ter v primeru drugih izrednih razmer, ki povečujejo odgovornost delovnih organizacij, ZPI izdaja naloge, obvezne za vse podpisnike tega sporazuma, s katerimi v danih razmerah zagotovi mobilnost ZPI.“

Zanima nas, kako je s problemom javnega obveščanja, ko včasih naletimo na ugovore, češ da so nekatere stvari tajnost in jih zato ne moremo objaviti. Zdi se nam, da so to sicer problemi, ki pa ne bi smeli biti tako veliki, kot so zdaj. Kaj menite o tem?

„Pogosto nekateri tovariši na odgovornih, ali strokovnih mestih nekatere zadeve pretiravajo. Mislim, da je razlog za to v tem, da v skrbi, da bi ne povedali česa preveč, raje ne povedo ničesar. To velja predvsem morda za področje ljudske obrambe in določenih tajnosti, ki so predmet proizvodnje, ali raziskave. To bomo sicer urejali, kot sem že omenil, z določenimi pravilniki, ki pa vendar še ne bodo dokončno povedali vsega, kot je nemogoče prav vse zapisati v akte. Odgovornost bo vedno in predvsem slovela na nosilcih posameznih strokovnih in odgovornih delovnih mest. Priprave za LO niso tajnost, obveznosti so napisane v zakonu, ki je jasen. Zakon govori o tem zelo jasno, dolžnost odgovornih pa je, ki zakon prilagajajo zahtevam samoupravnih aktov njihovih organizacij, da določajo stopnje tajnosti. Razumljivo je, da je za novinarje problem v tem, ker obstajajo nasprotja med zahtevami in pravicami biti informiran, hkrati pa imajo prav tako obveznost, da informirajo in pri tem upoštevajo vsa določila zakonov in predpisov delovnih organizacij,

Ze petnajstič so se smučarke in smučarji Iskre, letos jih je bilo prek 600, pomerili v veleslalomu in smuških tekih. Prireditev je lepo uspela, o njej pa podrobneje pišemo na 8. strani. Na sliki: Marija Pirc, zmagovalka v ženskem C razredu, prejema kolajno.

od katerih dobijo informacije. V procesu podružbljanja ljudske obrambe in družbene samozaščite pa je vrsta zahtev predmet javnosti, javnega obravnavanja, informiranja in osveščanja, kajti brez vsestranskega informiranja, tako v tozdi kot preko informacijskih sredstev in tudi vzgoje, ne bo uspešnega vraščanja in pripravljenosti delovnih ljudi za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.“

In kaj bi povedali za zaključek najinega razgovora?

„Zavedamo se, da obveznosti naših delavcev do LO in družbene samozaščite še vendar, čeprav v zadovoljivi meri, prepočasno prodira v njihovo zavest, da je to sestavni del samoupravnega sistema, njegovih pravic, predvsem pa dolžnosti. Ob svoji osebni varnosti je to tudi varovanje družbene premoženja, sredstev dela in našega celotnega samoupravnega družbenega reda, tako v miru kot v pripravi na vojno in v njej. Vse to izhaja

tudi iz ustave in zakona o združenem delu. Predvsem bomo posvetili večjo pozornost vzgoji na delovnem mestu, seznanili delavce o vseh možnih oblikah sovražnega in drugega protisocialističnega delovanja doma in v svetu, da bodo lahko pravilno ocenjevali pomembnost svoje potrebe po aktivnem vključevanju v družbeno samozaščito.

Tako osveščeni delavci bodo tudi znali usmerjati pri odločanju določenega gnotna sredstva za potrebe obrambnih priprav, medsebojnega sodelovanja tako v gnotnem kot v kadrovskem smislu, kadar bodo okoliščine in potrebe narekemale in to terjale v položaju, kot so elementarne nesreče, izredna stanja in tudi v predvojnem ali vojnem stanju. Ob dobri pripravi in aktivnosti pa bo vsak morebitni agresor dobro premislil, preden bi se lotil tako dobro organizirane, osveščene in pripravljene samoupravne socialistične družbe, kot je naša.“

Dušan Željeznov

AVTOELEKTRIKA - TOZD VELIKI ZAGANJALNIKI

Mnogo bolje kot lani

Po lanskoletni krizi se je prodaja šempeterske temeljne organizacije Veliki zaganjalniki v tem letu izredno izboljšala. Zalog, ki so se jim kopičile lani, skorajda nimajo več, tako da bodo morali proizvodni program celo povečati, če bodo hoteli ustreči vsem kupcem. Hkrati pa se v velikih zaganjalnikih dobro zavedajo, da zaprtost tržišča ni bila edini vzrok za slabo prodajo, pač pa so nanjo vplivali tudi zastareli proizvodni program, zastarela tehnologija in zastareli stroji. Eno najožjih grl v tej TOZD pa so vsekakor premajhne orodjarske zmogljivosti. O vseh teh vprašanjih smo se pogovarjali z direktorjem TOZD Veliki zaganjalniki Aleksandrom Bušenom.

Kje so glavni vzroki, da se vam je lani prodaja skoraj povsem ustavila?

Vsekakor je bilo najhuje aprila, maja in junija, torej po sprejetju zakona o zavarovanju plačil. Prodaja se nam je tokrat dobesedno povsem ustavila. Zavedati se moramo, da so naši kupci velike tovarne — Industrija motorjev Rakovica, 21. maj, Zastava, Famos, TAM, Torpedo, Ikarus in še nekateri, ki so se takoj po prvem aprilu začeli otesati lastnih zalog. Poleg teh industrijskih odjemalcev so se nam zaprla tudi vrata trgovskih organizacij in šele po nekako treh, starih mesecih se nam je prodajala začela kolikor toliko odpirati, saj smo šele v zadnjem četrtletju dosegli poprečje prodaje iz leta 1975.

Kako pa je bilo s prodajo na tuja tržišča?

Za našo temeljno organizacijo povsem obratno kot pa na jugoslovanskem tržišču. Izvozili smo za 50 milijonov dinarjev izdelkov in izvozni načrt presegli za skoraj 40 odstotkov. Največ smo prodali prek Cimosa Francoskemu Citroenu, in sicer več kot 100.000 zaganjalnikov. Potem je tu še italijanski OM, lani se nam je v Italiji odprlo tudi tržišče rezervnih delov, pramo smo izvažali še v Švico, precejšnje napore smo vložili v izvoz na Poljsko, itd.

V celoti vzeto je bila torej lanskoletna prodaja dosti slabša kot leta 1975. Kaj mislite, ali so bili res vsi vzroki v zaprtosti tržišča po sprejetju zakona o zavarovanju plačil? Niso morda na prodajno krizo vplivali tudi drugi faktorji, kot na primer zastareli proizvodni program, tehnologija, star strojni park in podobno?

Prav imate. Še preden pa odgovorim na to vprašanje, vas moram spomniti na, lahko bi rekel, zgodovino naše temeljne organizacije. Veliki zaganjalniki so dejansko temelj šempeterske Avtoelektrike. Iz Velikih zaganjalnikov so namreč nastale vse druge temeljne organizacije, mi pa smo dejansko ostali s starim programom. Na šempeterskem dvorišču smo v zadnjih petih letih vse razvojne zmogljivosti namenili novi sodobni tovarni malih

zaganjalnikov, ki so konstrukcijsko, tehnološko in proizvodno popolnoma drugačni kot veliki zaganjalniki. Potem je tu še temeljna organizacija generatorjev, ki izdeluje alternatorje, proizvodnja zastarelih dinam, ki dejansko le še životarijo v vozilih starejših konstrukcij, pa je ostala v TOZD Veliki zaganjalniki. Torej, kot vidite, je nam ostal zastareli program, sodobne male zaganjalnike in alternatorje pa izdelujeta drugi dve omenjeni temeljni organizaciji.

Kaj pa ste storili, da bi proizvodni program posodobili?

Vsekakor je trenutno največji uspeh osvojitve proizvodnje novega, sodobnega zaganjalnika 1,8 KM za majhne traktorje. Te traktorje izdeluje v kooperaciji z italijanskim Lombardinijem beograjski 21. maj. Naše zaganjalnike bomo prodajali obema firmama in smo v ta namen tudi že dobili atest.

Ali imate v programu še kakšne druge vrste zaganjalnikov?

Poleg že omenjenega zaganjalnika z močjo 1,8 konjev, bomo morali, po udarjam — morali — do konca tega leta razviti tudi družino zaganjalnikov vrste AZJ z močjo od 2 do 5 konjev. Gre za zaganjalnike, ki bodo delno nadomestili stare vrste zaganjalnikov. Ta družina bo konstruirana tako, da bodo posamezni podsestavi poenoteni za celotno družino, saj se moramo zavedati, da v proizvodnji velikih zaganjalnikov ne moremo govoriti o neki velikoserijski proizvodnji, dosegli pa jo bomo prav s tem poenotenjem določenih sestavnih delov.

Kako pa je s strojnimi parkom?

Morda se bo komu zdelo smešno, če povem, da so naši najmlajši stroji stari že preko 10 let, vsi drugi pa imajo tudi po dvajset in še več let. Prav na področju posodobitve našega strojnega parka bomo letos storili velik korak naprej, saj bomo vložili več deset milijonov dinarjev v nakup nove opreme, in to opreme, ki smo jo namenili za proizvodnjo novih vrst zaganjalnikov. Vsi ti stroji bodo praktič-

(Nadaljevanje na 2. strani)

VSEM NAŠIM SODELAVKAM ISKRENO ČESTITAMO
K PRAZNIKU - 8. MARCU!

Vsi delavci TOZD morajo vedeti za uspehe gospodarjenja

Z novo ustavo in z zakonom o združenem delu so delavci TOZD dobili tudi ekonomsko oblast, torej oblast nad dohodkom.

Kaj to pomeni? Kakšne so pravzaprav spremembe?

Pred leti (žal je ponekod še danes takšna praksa) smo odločali takole: delavski svet podjetja je obravnaval in odločal o planu proizvodnje, planu delitve sredstev, planu investicij itd. in sprejemal poročila ter zaključne račune. Res so dobili člani delavskega sveta ustrezna pismena poročila (nekaj pa so jih slišali na sejah) in o teh poročilih so se lahko delavci pogovarjali med seboj. Če je bilo podjetje majhno, so res vsi delavci vedeli vse (najbrž pa ne nekaterih pomembnih informacij). Če pa je bilo podjetje veliko (n. pr. 5000 delavcev ali več), pa večina delavcev kljub nekaj glasnim deskam ni vedela mnogo o načrtih podjetja in o uspehih gospodarjenja.

Taki primeri so omogočali odtujanje odločanja (kot temu pojavu strokovno rečemo). To pomeni, da je ožja skupina delavcev (sestavljena iz vodilnih tovaršev iz podjetja in članov delavskega sveta) odločala v imenu vseh delavcev podjetja.

Zdaj hočemo stvari postaviti drugače. Vsi delavci imajo pravico in dolžnost delati in vsi delavci imajo pravico in dolžnost gospodariti. Zaradi tega je potrebno omogočiti, da bodo vsi delavci lahko gospodarili. Tega pa se ne da doseči v velikem kolektivu (1000 delavcev ali več), kjer se naj odloča na enem mestu. Zaradi tega smo se odločili za ustanovitev TOZD. TOZD je osnovna družbenoekonomska celica našega sistema.

Celotna nova vrednost, ki jo ustvarjamo delavci v združenem delu, se vsa pokaže v denarni obliki kot dohodek TOZD. O tem dohodku TOZD pa odločajo delavci TOZD. Če pa res odločajo delavci TOZD, potem morajo pa ti delavci poznati nekatere informacije. In ni prav, da bi dobili informacije le takrat, ko so strokovne službe pripravile neki predlog (informacije se pa vežejo na ta predlog).

Zagotoviti moramo, da bodo delavci dobivali nekatere informacije vsak mesec, druge vsake 3 mesece. Te informacije naj povedo, kako delamo, kakšni so proizvodni in poslovni rezultati. Take informacije napravijo v TOZD ali pa v delovni skupnosti delovne organizacije. Seveda morajo biti informacije razumljive vsakemu delavcu (kar se z malo truda da doseči).

Pričakujemo, da bodo take informacije predmet vsakodnevnih pogovorov med delavci. Delavec v združenem delu se mora zanimati za take informacije prav tako kot za svoja delovna navodila in normo. Če se bodo delavci pogovarjali o planu TOZD, o rezultatih proizvodnje, o kvaliteti izdelkov, o rezultatih gospodarjenja TOZD, o delitvi dohodka itd., se bo oblikovalo o tem javno mnenje, se bo oblikovala dobra zavest delavcev. Ko bo že predhodno izoblikovano javno mnenje, bo seveda tudi odločanje delavcev lažje (prav gotovo bo pa težje odločati v imenu delavcev za neke posebne interese).

Kakšne informacije pa je treba dati vsem delavcem? Nekdo bo rekel, da je že danes poplava informacij in popisanih papirjev (spomnimo se, koliko gradiva prejemajo delegati). Izogniti se moramo nekaterim napakam, ki se danes ponavljajo. Kadar jaz vidim goro papirja (kot dostavljeno informacijo), žal najprej pomislim na dve možnosti, in sicer ali nam nekdo ne zna ali pa noče povedati, kaj je bistvo. V množici papirjev se lahko marsikdo zgubi.

Zakon o združenem delu je tudi v tem pogledu dal jasna navodila (glej člene 139, 140, 141 in 144). Velika prednost pa je zdaj tudi v tem, da bodo računovodstva (in analitični oddelki) pripravljali enake informacije za družbo in za delavce. (Do sedaj so računovodstva zbirala podatke predvsem za SDK).

Delavci bodo spremljali predvsem naslednje kazalce dela delavcev in poslovanja temeljne organizacije:

1. dohodek na delavca;
2. dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi;
3. čisti dohodek na delavca;
4. akumulacija v primerjavi z dohodkom;
5. akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom;
6. akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi;
7. osebni dohodek in sredstva za skupno porabo na delavca;
8. čisti osebni dohodek na delavca.

Tako bo v vsaki TOZD izračunanih 8 podatkov. Pa kaj si bomo pomagali z njimi? Kaj nam bodo ti podatki povedali? Ti podatki nam bodo nekaj povedali, če jih bomo primerjali z enakimi iz lanskega leta (in iz prejšnjih let) in s tistimi (enakimi) podatki, ki smo jih zapisali v letni plan. Ko bomo pa tako primerjali podatke, bomo pa kmalu ugotovili, kam plovemo. Pa še nekaj. Naše podatke moramo primerjati s podatki tistih TOZD, ki imajo podobno proizvodnjo kot naša TOZD. To bo dodatna ocena za našo uspešnost dela in gospodarjenja.

Seveda je v naštetih 8 kazalcih (oz. podatkih) nekaj takih besed, ki se jih bomo morali tudi naučiti. Spoznati pa bomo morali tudi vsebino teh besed. (Nekatere besede imajo po novem nekoliko drugačno vsebino).

Vsekakor sta najpomembnejša prva dva kazalca, ker nam povesta, koliko novo ustvarjene vrednosti so delavci TOZD pridobili v primerjavi z živim in minulim delom. (Povprečno uporabljena družbena sredstva so minulo delo).

Najbrž bi bilo pametno, da bi osebni dohodek delavcev, predvsem pa tistih v poslovnih organizacijah, vezali na prva dva kazalca.

Stane Preskar

INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN ELEKTROMECHANIKO, KRANJ

Uspešni v obrambnih pripravah

V preteklem letu so bili v kranjski občini doseženi pomembni rezultati na področju obrambnih priprav. Občinska skupščina, sveti, odbori in komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v organizacijah združenega dela in KS so dobro opravili svoje naloge. Poglejmo na kratko, kje so bili doseženi uspehi in kaj bo treba v naših obrambnih pripravah še izboljšati, da si bomo zagotovili učinkovito delovanje v izrednih razmerah, ob neposredni vojni nevarnosti in v vojnih pogojih.

Obrambna vzgoja prebivalstva

Raznih oblik obrambne vzgoje se je lani udeležilo 18.000 občanov, in sicer na vojaških vajah, pri pouku pripadnikov civilne zaščite in mladine ter na predavanjih za usposabljanje civilnega prebivalstva.

V nekaterih delovnih organizacijah in KS so bili organizirani seminarji in predavanja s področja družbene samozaščite. Teh se je udeležilo okrog 4200 občanov.

V prihodnje več sredstev za civilno zaščito

Združeni odred civilne zaščite in občinske specializirane enote CZ so deloma že usposobljene in opremljene

Postojnski smerokaz v zunanji trgovini

Proizvodne delovne organizacije Iskre in Iskra Commerce naj zagotovijo pospešeno integracijo proizvodnje Iskre v tujini v celotni in enotni koncept tržnega nastopa Iskre – so poudarili v zadnjem odstavku sklepov, ki so jih sprejeli na delovnem sestanku zunanje trgovine Iskre od 12. do 13. januarja letos v Postojni in ki tudi sicer v marsičem povzema vrsto odločnih ukrepov, ki naj bi jih v prihodnje podvzeli za ponovno izboljšanje konkurenčne sposobnosti in zunanjetrgovinskega nastopa Iskre.

V dokumentu, ki so ga zdaj zredigirali v Iskri Commerce, so na osmih straneh strnili osnovne ocene in predloge, za katere so se na postojnskem srečanju zedinili in ki naj bi bili vodilo tako delovnih organizacij doma, kot predstavništev Iskre v tujini. Pri tem so se udeleženci delovnega sestanka – kot je rečeno že v uvodu – posebej naslonili na Zakon o združenem delu, zlasti glede preraščanja podjetniške miselnosti v združevanju dela ter kupoprodajnih odnosov v delitvi dohodka, kot tudi na družbena in politična merila, ki opredeljujejo dejavnost in obnašanja delavcev v zunanjetrgovinski organizaciji Iskre, še posebej v inozemski mreži Iskre.

Izhajajoč iz ugotovitve, da je bil letni načrt izvoza za l. 1976 izpolnjen le z 88 %, da pa je bil dejansko izvoz v primerjavi z l. 1975 povečan za 20 %, so ocenjevalci „dopustili oceno, da je dal akcijski program za l. 1976 sorazmerno dobre rezultate“.

Glede na to, da je načrt izvoza za l. 1977 vrednostno usklajen s srednjeročnim načrtom in glede na rezultate izvoza v minulem letu, oz. na načrt letos, če bodo takoj sprejeti in uveljavljeni zelo učinkoviti ukrepi za naslednje obdobje. Skratka: gre le za zmeren optimizem s pogoji in pridržki.

Posebej so omenili, da so obsežni in intenzivni ukrepi že zdaj omogočili ugodne spremembe v regionalni strukturi izvoza, zlasti glede izvoza v dežele v razvoju. Manj ugodna pa je regionalna struktura uvoza, ki se skoraj ni spremenila ter ne sledi temeljnemu tokovom na mednarodnem trgu. „Niti izvoz leta 1976, niti načrt za 1977 še ne kažejo zadostnih premikov s sestavnih delov na izdelke z višjo stopnjo obdelave in premikov od elektromehanike na elektroniko.“

Skupno delovanje zunanjetrgovinske organizacije in proizvodnih delovnih organizacij Iskre omogoča določen napredek pri spreminjanju klasičnega oblika prodaje v višje oblike trženja in vključevanja v mednarodni trg, kot so na primer dolgoročne kooperacije. Ta napredek smo dosegli predvsem v deželah Vzhodne Evrope (SEV) in v deželah v razvoju, manj pa, žal, v raz-

vitih deželah na Zahodu. Nasploh pa smo na tem področju še vedno povsod napredovali prepočasi.

Skrajšana ocena pa bi torej bila: Iskra še zadovoljivo sledi obsegu zunanjetrgovinske menjave, vsebina in kakovost pa zaostajata. Razumljivo, da iz te ne ravno razveseljive analize prihajamo tudi do naslednje trde ugotovitve: Podatki o regionalni in asortimanski strukturi, vsebini in kakovosti izvoza kažejo, da konkurenčna sposobnost Iskre na mednarodnem trgu pada. Tržna ponudba Iskre le izjemno povzroča nastanek novega povpraševanja na trgu, pri zadovoljevanju obstoječega povpraševanja pa sorazmerno izgublja položaje, tako ob ponudbi iz razvitih dežel, kot dežel Daljnega vzhoda in v zadnjem času zlasti dežel, članic SEV, so brez rokavic zapisali.

Ko so se povprašali po vzrokih za zaostajanje v konkurenčnosti, seveda niso mogli mimo neizprosne resnice o zastarevanju proizvodnega programa Iskre. V obnavljanje tega programa že z razvojne kot s proizvodne plati vlagamo premalo. Pretok informacij iz zunanjetrgovinske mreže v proizvodnjo je premajhen, predvsem pa proizvodnja te informacije tudi premalo upošteva. Cene Iskrinih izdelkov, ki jih naši predstavniki ponujajo na zunanjih tržiščih, žal, nenehno in neprijetno lagodljivo rastejo. Do tega pa, po mnenju udeležencev postojnskega srečanja, prihaja zaradi naraščanja proizvodnih stroškov v tovarnah, premalo urejenega sistema za trajno vzpodbujanje izvoza in preveč kratkoročnega vrednotenja prodora na mednarodni trg v delovnih organizacijah doma. Kot težki, grenki očitki padajo tudi vrstice, ki govorijo o tem, da kakovost tržne ponudbe Iskre pada; zlasti pada sama kakovost izdelkov oziroma enakomernost kvalitete in poslovnost Iskre, predvsem spoštovanje rokov in drugih poslovnih pogojev. Vse to povzroča „nevarnost za izredno veliko ter dolgotrajno škodo.“ Ni bila razveseljiva napoved, da bo to, zlasti padanje konkurenčne sposobnosti Iskre, „že letos vplivalo na tekoče in perspektivno izpolnjevanje za Iskro odločilnih načrtov v zunanjetrgovinski dejavnosti.“

Kljub prizadevanju posameznikov in nekaterih že povzetih sistemskih ukrepov teh zagat doslej še ni bilo mogoče rešiti. V zadnjem času je bilo znova storjenih nekaj korakov, vendar je že sama kapitalizacija za normalno poslovanje še vedno prenizka. Še vedno tudi ni dovolj izdelana povezava podjetij Iskre v tujini na osrednjo tvrdko Iskre. Zunanjetrgovinski strokovnjaki še vedno ne sodelujejo v zadostni meri pri načrtovalno razvojni

dejavnosti. Večina delovnih organizacij Iskre doma še ni postavila pomočnikov direktorjev za zunanjo trgovino. Informacijski sistem se bo vsekakor izpopolnil z uvedbo računalniške tehnike. Še vedno pa celota boleha zaradi negospodarne povezanosti med uvozom in izvozom. Najbolj pomanjkljivo pa je, vsaj po mnenju samih predstavnikov, v zunanjetrgovinskih kadrih, kjer sklepi prejšnje konference na Otočcu niso prišli do izraza.

Zato so predlagali, da bi v bodoče z vsemi sredstvi in načini spodbujali izvoz, predvsem že s stimulacijo izvoza v skladu s Samoupravnim sporazumom o združevanju sredstev, in to – stalno, sproti in do vseh izvoznikov v Iskri! V izvajanju poslovne politike naj bi Iskra vse iz uvoza izvirajoče dejavnosti, zlasti zastopstva tujih tvrdk in izvajanje inženiringov, brezpogojno in učinkovito izkoristila tudi za povečevanje svojega lastnega izvoza. Sestanek je obravnaval pojave večernosti in drugih neusklajenosti v izvajanju zunanjetrgovinske dejavnosti Iskre, ki niso v skladu s Samoupravnim sporazumom, in predlagal, da vodstvo ZP Iskre uvede proti kršilec enotnosti nastopa Iskre v tujini stroge ukrepe. Za kontrolo kakovosti izdelkov Iskre bodo branžne delovne organizacije vzpostavile vzorčno kontrolo. Vsi izdelki, namenjeni izvozu, bodo morali preстати poseben preizkus kakovosti. Proti vsem, ki bodo s slabo kakovostjo svojih izdelkov v tujini ogrozili dobro ime Iskre, bodo podvzete sankcije.

Pri izboru izdelkov in naložbah v tehnologijo bodo dali posebno prednost tistim naložbam, ki bodo v dveh letih bistveno izboljšale tehnološko raven in višji izbor izdelkov za izvoz. Na področju trženja pa naj bi k večji udarnosti Iskre v tujini pripomogle razne poslovne povezave, kot so poslovne skupine za pripravo in izvajanje poslovnih aranžmajev, oziroma tehnično komercialni organizmi, ki bi povezovali širše asortimane in ki bi bili sposobni prevzeti izvajanje obsežnejših projektov v tujini. Dvosmerni pretok informacij in poslovna solidnost vseh in vsakogar naj bi tudi Iskri v svetu znova okrepili konkurenčno sposobnost in tako utrdili dosedanje in nove tržne položaje, so menili v postojnskem dokumentu, ki bo poslej smerokaz tako nam doma kot onim v tujini, s skupnim imenovalcem ZP Iskre.

Mak

Mnogo bolje kot lani

(Nadaljevanje s 1. strani)

no že do konca tega leta prispeli v Šempeter. Gre predvsem za posebne stroje iz Prvomajske, nekaj pa jih bomo kupili tudi v tujini.

Tov. direktor, verjetno boste potrdili mnenje mnogih, da je eden najhujših problemov, ki pesti naše temeljne organizacije, pri tem ne mislim samo Iskrinih, v tem, da preteče od načrtov do redne proizvodnje preveč časa. Je tako tudi pri vas?

Žal imate prav. Res pa je tudi to, da za to pogosto niso krivi sami raziskovalci in razvijalci, pač pa gre tudi za kup drugih faktorjev. Poglejte, kako je pri nas: ta korak od ureditve načrtov do redne proizvodnje bi lahko naredili mnogo hitreje, če bi razpolagali z ustreznimi orodjarskimi zmogljivostmi. Zavedati se namreč moramo, da zahteva tehnologija v velikih zaganjalnikih izredno veliko število orodij. Presenečeni boste nad podatkom, da rabimo za proizvodnjo zaganjalnika iz družine AZJ s 4 konjskimi močmi nič manj in nič več kot 187 orodij.

Na koncu še vprašanje, kako ocenjujete letošnjo prodajo in kakšne so možnosti do konca leta?

V mesecu januarju in februarju se nam je tržišče odprlo na široko. Tako smo na primer v januarju, ki je bil v minulih letih sicer vedno med slabšimi, letos dosegli rekord in prodali za 25 milijonov dinarjev zaganjalnikov, dinam in drugih izdelkov. Optimisti smo lahko tudi vnaprej, saj vsakega bomo morali proizvodni načrt celotno povečati, če bomo hoteli zadovoljiti željam vseh kupcev.

A. B.

Lado Drobež

V prihodnje bo potrebna še večja skrb za usposabljanje enot civilne zaščite.

Vso težo nosim sama

Mednarodni dan žena — 8. marec, praznik naših žena in mater. To je dan, ko bomo ženam, materam, sestrar in kolegicam v službi čestitali, morda dali šopek, ali celo darilo. Praznovali bomo prav osmega marca. Bo to samo datum? Bo to spet dan, ko bomo opravili svojo „dolžnost“ in nič več. Bomo globlje posegli v problematiko žena. Ne morda s pompoznimi besedami in blagodonečnimi frazami, ampak z resnostjo in globino, ki jo zahteva žensko vprašanje.

To vprašanje je sicer načelno rešeno, še vedno pa srečujemo malo žena na vodilnih mestih, malo jih vodi samoupravne organe, malo, še vedno premalo se jih je prebilo na mesta, kjer bi lahko same in samoupravno rešile probleme, ki jih še težijo.

Obiskal sem tri žene, tri matere. Vsaka ima zase nenapisan roman. Vsakdanji, tih in kar preveč običajen, da bi ga opazili v javnosti. Vendar vse te matere vstajajo s skrbjo sredi noči k otrokom, zjutraj uredijo varstvo, nato pa na delo. Osem ur so „zaposlene“. Nato pa domov. Gospodinjstvo, kuha, šivanje, Pa vzgoja otrok. Pa skrb — kako bo z njimi? „Zaposlene“ so 24 ur dnevno. Pa vse gre s korajžo, ljubeznijo in vztrajnostjo. Kdo drug, kot naše matere bi zmoget vse to?

MARIJA FONDA, delavka v osnovnih delavnicah v Iskri — Sežana: „Pri petdesetih letih sem. Vdova s tremi otroki. Dve dekleti sta že odrasli, ena je poročena, druga pa v službi. Pa še sina imam. Star je 14 let. V šoli mu ne gre najbolje, ponavlja osmi razred. Rad bi šel v tehnično srednjo šolo.

Ne veste, kako sama ostane ženska — vdova. Sama za delo, za zaslužek, za vzgojitelja, mater, gospodinjko in skrbnika. Ni bilo malo prejkanih noči. Fant me skrbi. Manjka očetove

Marija Fonda — TOZD Sprejemniki.

trdne roke. Vsega ne morem in ne morem nadomestiti. Pomaga pa nihče. Sama ga vzgajam in — česta. Bojim se, zelo, da se bo slabo končalo. Pa tako vroče želim sinu najlepše. Kako ne, saj je moj!

Po teh srečanjih z ženami sem se vračal po avtocesti. Časa za premišljevanje je bilo na pretek. Kaj vse bi morali storiti za žene. Tako jih puščamo včasih same sredi njihovih problemov. Pesmi pojo o njih, knjige so polne lepih misli, časopisi vzpodbudnih gesel. Morda pa manjka naše — moje osebne zavzetosti? KF

Vera Gliha, simpatična in energična tovarišica srednjih let, že tretje leto predseduje delavskemu svetu v spodnjedrski TOZD Montaža. Ko smo se pogovarjali z njo o poslovanju TOZD se ob dnevu žena kar ni dalo mimo vprašanja, kako se počuti kot ena izmed redkih žena, ki je predsednik najvišjega samoupravnega organa.

Vera Gliha, predsednica DS V Idriji.

„Predsednica DS sem že tretje leto in do izteka mandatne dobe manjka še dobro leto. Kako se počutim na tem položaju? Morda bo še najbolje, če rečem, da sem ponosna, da so mi sodelavci zaupali to odgovorno nalogo. Sicer pa ni posebnih težav. Mislim, da me večina sodelavcev in sodelavk jemlje resno in ni razlike med vodilno funkcijo ženske, ali moškega. Seveda se včasih kdo pošali zaradi moje „sarže“, resnih težav pa nisem imela, ker sem ženska. Ko pa že govorimo o tem vprašanju naj omenim, da moje sodelavke, delegatke v DS vse premalo povedo svoje mnenje. Preveč zadržane so in niti ne vidim vzroka, zakaj se aktivneje ne udeležujejo debat in razprav okrog proizvodne in poslovne problematike.

Sicer nam pa nerešenih zadev res ne manjka. Že v naši občini je velik problem težaven položaj Rudnika živega srebra. V nekaj mesecih ga bodo zaprli. Ker pa smo žene rudarjev v Montaži v večini, je jasno to tudi naš problem. Večina idrijskih tovarn bo vzela po nekaj bivših rudarjev na delo,

med njimi tudi mi kar precejšnje število, po prekvalifikaciji seveda.

Da je položaj rudarskih družin težak naj vam ilustrira dejstvo, da je moj mož zaslužil mesečno pred devetimi leti tri do štiri moje poprečne OD, zdaj pa zasluži manj kot jaz.

Tudi v naši TOZD ni šlo lani najbolje. Tri mesece sredi leta smo preživeli najtežje obdobje v zgodovini tovarne. Zadnji trije lanske meseci so sicer popravili težaven položaj Montaže, vendar vsega ni bilo mogoče nadoknaditi. Recesija nam jo je zagodla. Ni bilo naročil in tretjina TOZD je stala. Delavke smo bile na dopustu, nekaj smo jih začasno celo zaposlili v drugih delovnih organizacijah. Letos teh težav ni, konjunktura naših izdelkov je velika.

Ni pa še vse kakor bi moralo biti. Predvsem kvaliteta in kvantiteta dela ni taka, da bi zagotovila resen uspeh. Zato menim, da bomo morali še in še dvigati produktivnost in kvaliteto raven naših izdelkov. Za to pa so nam potrebni strokovni kadri. Naša prvenstvena naloga je poiskati toliko strokovnjakov, kolikor nam jih je neobhodno potrebnih za doseg zastavljenih ciljev.

Naš srednjeročni plan predvideva, da bomo izpopolnili strokovne službe. Važna postavka pa je temeljita strokovna raziskava trga, na podlagi katere bomo načrtovali proizvodni program, sedanji in bodoči, ki ga pripravljamo.

Mnogo pa pričakujemo od ureditve dohodkovnih odnosov, ki jih uzakonja novi Zakon o združenem delu. Upamo, da bomo dosegli s tem enakopraven odnos z bivšo matično delovno organizacijo v Železnikih.

Urejam pa še vrsto zadev na področju družbenega in osebnega standarda. Imamo zbranih prek osemdeset starih milijonov za nakup stanovanj. S posojili za nas to ni malo. Žal pa ne moremo takoj kupiti stanovanj, ker v Idriji trenutno nič ne gradijo.

F. Kotar

predlagam prav vsem. Je primerna za mlade in stare. Za družinske pohode je kot nalašč, saj je zelo dobro markirana. Kdor pravi, da je bolan in živčen, naj poizkusi eno samo turo in naj se ne smili sam sebi, če hoče živeti! Pot pod noge pa bo vse v redu!

„Kako se počutite po tolikih prehojenih Loških poteh?“ „Mlada! Čeprav sem že v letih. Ko pridem zvečer s poti domov in ležem, sem v mislih še vedno v planinah in hodim, hodim, dokler ne zaspiš.“

Takšna je Francka Bohinc. Kdor jo pozna, ve, da bi o njej lahko povedali še mnogo več. Kdor jo posnema, je zagotovo ubral pravo pot. Srečno!

Edvard Erzetič

**DOPISUJTE
V ISKRO**

ISKRA
Številka 10 — 5. marec 1977

3

Rade dobro kuhamo!

Kamorkoli prideš v hišo, jo človek rad mahne v kuhinjo. Pa sem jo tudi jaz v Idriji. Lepo so me postregli. Sredi zime z okusnim svežim radičem in poštenim kosom mesa. Lepi prostori, čiste mize in svetla jedilnica ti kar same želijo dober tek. Med odmorom je bilo kakor v panju. Zatulila je sirena in nevidna metla je odnesla vse.

Stopil sem v kuhinjo. Dobra dva metra široka je in kakih pet dolga. Kuharica Anica Rejčeva in njena pomočnica Ivanka Mohoričeva sta hiteli. V čistih belih haljah sta bili prikupni. Povprašal sem ju, kako jima gre delo. „Več prostora, več prostora!“ sta skoraj enoglasno odgovorili.

Anica je povedala: „Stopetdeset obrokov skuhamo dopoldne in stovdajset popoldne. V tej tesnobi je to prava muka. Vsega zmanjka, prostora, posode — štedilnik je premajhen, saj je navaden družinski. Mlada in nova tovarna smo, jedilnica je res lepa in

dobro opremljena, toda namenjena je bila le za razdeljevanje hrane, zdaj pa tudi kuhamo v njej. Pa je res vse pretesno, saj vidite!“

Poleg toplih malic, ki jo kuhajo na več kakor dvajset načinov imajo na zalogi tudi cigarete, pecivo, brezalkoholne pijače, sendviče in še kup drobnarij, ki spadajo zraven.

Dopoldne in popoldne sta po dva odmora. Prvi poluren, drugi le deset minut. Med prvim razdelijo topel obrok, med drugo pa dekleta iz Montaže popijejo kak sok, pokadijo cigareto in se malo pregibljejo od monotone dela za tralom.

„Rade bi še popestrile jedilnik. Že zdaj včasih pripravimo dve, ali celo tri jedi, pa nas prostor tako stiska“, je še dodala Ivanka.

Upajo pa, da bodo morda že letos, če bo denar seveda, nekaj preuredili in tako dobili malo več prostora za kuhinjo in shrambo. FY

Anica Rejč in Ivanka Mohorič skrbita, da ni kdo lačen v idrijski Montaži.

sem pustila v tovarni. To človek ne pozabi kmalu. Delali smo pa, vam rečem, podnevi in ponoči, samo da je bil plan izvršen. Leta 1951 sem bila 20-kratna udarnica na delovnem mestu in sem dobila iz Beograda medaljo dela; še istega leta sem bila pohvaljena od uprave podjetja, vendar te stvari niso za v „cajtenge“, ker bodo potem ljudje rekli, da se samo hvalim“, je še dodala Francka.

Na vprašanje, zakaj se je odločila za toliko ponovitev Loških poti, je tovarišica Bohinčeva dejala: „Ko sem vzela prvo knjižico, sem res mislila, da jo bom prehodila samo enkrat. Sedaj jih imam že dvanajst, vendar kljub temu ne bom odnehala. Teh poti sem navajena in so tudi del mojega življenja. Poleg tega me že vsi poznajo, posebno otroci loških vasi. Že sam pogled na tiste prijazne, vesele in dobre ljudi me tako razveseli, da pridem zopet mednje. Loško planinsko pot

Posnemajmo jo!

Kadar teče beseda o kakem planincu, že kar vnaprej vemo za kakšen profil človeka gre, ker ima določene specifičnosti. Rad hodi v gore, ki jih je vzljubil z večkratnimi obiski, poleg tega je skromen in dober tovariš; pogovor pa zelo rad napelje na prehojene planinske poti.

Pred dnevi sem obiskal 68-letno upokojenko Iskre — Elektromehanike, Francko Bohinc, ki nosi prav gotovo svojevrsten planinski rekord. Od aprila 1973 pa do danes je prehodila Loško planinsko pot kar dvanajstkrat in to večinoma sama. V njeni vitrini visi cel ducat značk, kakršno dobi vsak planinec, ko uspešno prehodi to pot, ki ima 32 kontrolnih točk in 66 ur efektivne hoje brez počitkov. Tovarišica Bohinčeva je torej zigosala svoje knjižice kar 384 krat, v Loških hribih pa je opravila okroglo 1000 ur čiste hoje.

Kar se tiče izbire planinskih poti, ni niti malo skromna. Tudi ostale poti ne zanemarija. Pri svojih letih se je

Planinski pozdrav Francke Bohinc, s katerim vabi k posnemanju.

ISKRA —
Industrija elementov za elektroniko,
n. sub. o.
Ljubljana, Stegne 17
TOZD TOVARNA ELEKTROLITOV —
ELEKTROLITI, n. sub. o.
Mokronog

Po sklepu delavskega sveta TOZD Elektroliti Mokronog

razpisujem o

prosto vodilno delovno mesto (ni reelekcija)

DIREKTORJA TOZD

Pogoji:

- končana visoka strokovna izobrazba tehnične ali ekonomske smeri s 5-letnimi delovnimi izkušnjami in sposobnostjo vodenja tozd ali
- končana višješolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri z 8-letnimi delovnimi izkušnjami in sposobnostjo vodenja tozd ali
- srednješolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri z 10-letnimi delovnimi izkušnjami in organizacijskimi sposobnostmi.

Kandidati za razpisano delovno mesto morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še gornje posebne pogoje in imeti tudi moralnopolitične vrline, zlasti ustrezen odnos do samoupravljanja, do dela, do sodelavcev ter odgovorno gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

Kandidati naj pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev ter z opisom dosedanjega dela pošljejo v zaprti ovojnici z oznako „RAZPISNA KOMISIJA“ na naslov: ISKRA — IEZE TOZD ELEKTROLITI Mokronog.

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave razpisa.

Marija Mlakar — TOZD Montaža.

MARIJA MLAKAR, delavka v montaži v Idriji: Simpatična mamica se mi je od srca nasmejala, ko sem jo prosil, naj kaj pove o sebi in ženskem vprašanju za dan žena.

„Kaj naj vam pa povem? Za časopis je treba lepo povedati, jaz pa sem tako vsakdanja. Sem mati dveh otrok. Devet in deset let sta stara. Skrbi so z otroci! Varstvo je še zmeraj slabo urejeno. Zame je največja skrb v službi, kaj počno otroci po šoli. Po daljšano bivanje v prostem času še vedno ni povsem urejeno in tako so otroci večkrat prepuščeni sami sebi. Česta pa je slab vzgojitelj.“

Pa tudi v tovarni ni vse tako rožnato, „kakor pojejo pesmi“ okrog osmega marca. Ženske se ne prerinememo daleč. Boljša in bolj plačana mesta poberejo moški. Tudi pri odločanju, na sestankih in sejah moška beseda zaleže mnogo več kakor če se ženska še tako napenja. Pa ni prav tako. Če imamo pravico nositi odgovornost in delati, bi morala tudi naša beseda več zaleži.

Moram pa že reči, da doma moja beseda več zaleže. Moj mož še zdaleč ni copata, pa se o vsem zares enakopravno pomeniva in skupno iščeva rešitve in odločava.“

Dolores Maver — TOZD Sprejemniki.

DOLORES MAVER, administrator samoupravnih organov v Sežani:

„Že sedem let sem poročena. Mož je obrtnik. Fanta in deklico imava. Kar prijetno je doma, družina mi mnogo pomeni. Še vedno pa je teža skrbi in dela v družini vse preveč na ramah žena. Kako pa naj potem širi svoje obzorje, se družbenopolitično izobražuje, če zjutraj hiti z najnujnejšim pri otrocih, nato brž v službo, popoldne kuha, likanje in pranje, čiščenje in še tisoč malih opravil. Pri vsem zmanjka še časa za resno vzgojno delo, človek še sesti ne utesi v otrokom in jim dati priložnost za daljši pogovor. Atomska brzina nas preganja od opravka k opravku in vedno manjka časa.“

Pa še otroško varstvo je v Sežani slabo urejeno. Prostora ni v vrtcu in priseljenci, ki nimajo tet in babic morajo imeti pogostokrat žene doma, ker ne najdejo varuhinj.

Osmi marec! Vse preveč kampanjski je. Veliko črnila se preljuje, zlasti o vprašanjih, ki jih potem nihče ne reši. Žena pa moraš biti z vsemi dolžnostmi 365 dni v letu!“

Proizvodni rezultati lani niso bili slabi

V preteklem letu smo v delovni organizaciji, v primerjavi z letom 1975, povečali proizvodnjo za 20,2 %. V Iskri-Elektromehaniki v starem obsegu pa za 13 %. Kljub temu, da smo v decembru močno presegli planirane proizvodne naloge, pa v kumulativni še vedno nismo nadoknadili proizvodnih izpadov med letom. Če se spomnimo finančnih problemov in pomanjkanja repromateriala v prvem in drugem kvartalu, lahko trdimo, da doseženi proizvodni rezultati v letu 1976 niso slabi.

Pri izvrševanju kumulativnega eksternega proizvodnega plana smo v letu 1976 zabeležili največji zaostanek v naslednjih TOZD: Elektrooptika za 37,6 %, Skupna proizvodnja za 31,1 %, TEN za 17,8 % in ATC za

16,9 % — skupaj s kooperacijsko proizvodnjo pa samo za 4,3 %.

Mesec	Izvršena eksterna proizvodnja v %
Januar	98,8
Februar	81,8
Marec	104,7
April	81,1
Maj	95,0
Junij	94,9
Julij	105,6
Avgust	97,6
September	99,3
Oktober	93,9
November	98,1
December	109,9
SKUPAJ	96,4

Nazaj k bazi

Na nedavni prvi seji predsedstva koordinacijskega sveta ZSM so mladi sprejeli svoja programska izhodišča za tekoče mandatno obdobje. Po novem bodo na nivoju delovne organizacije delovale samo tri komisije: za informiranje, družbenoekonomske odnose in idejnopolitično delo. Za ostala področja bodo v koordinacijskem svetu zadolženi posamezni referenti — koordinatorji dela. Le-ti bodo skrbeli za povezovanje med posameznimi OO ZSM na področju kulture, ljudske obrambe in družbene samozaščite ter športa.

Mladi ugotavljajo, da stara oblika organiziranja ni dala zadovoljivih rezultatov. Doslej so bile v sklopu koordinacijskega sveta formirane komisije, ki so združevale vse predsednike posameznih komisij iz OO.

V teh dneh mladi že pripravljajo seminar, ki bo v začetku marca. Namenjen bo izobraževanju novoizvoljenih vodstev mladinske organizacije. Na seminarju se bodo pogovorili o vlogi in usmeritvi mladine v združenem delu. Obravnavali bodo uresničevanje zakona o združenem delu, aktualne naloge mladinske organizacije, akcijski program ZSM in nekatera vprašanja gospodarskega razvoja Iskre. Sklenili so tudi, da se seminarja lahko udeležijo res samo mladinci, ki bodo v bodoče vodili delo v svojih osnovnih organizacijah.

Težišče delovanja mladih delavcev bo še naprej v OO ZSM, saj se najbolj sveže in zanimive ideje rojevajo prav v bazi, manj pa na sejah koordinacijskega sveta. Zato naj koordinacijski svet res postane koordinator vseh akcij. Delo OO mora pravilno usmerjati, mladim članom ZSM pa pomagati, da bodo naša skupna prizadevanja čimprej rodila nove uspehe.

Komisija za informiranje bo preučila možnosti za izdajanje svojega biltena. Skupna naloga vseh mladih pa je: čimveč pisati o svojem delu, akcijah, problemih itd. V zadnjem času pogrešamo vašo mnenja in predloge. Zato — pišite!

Aleksander Lap

Strokovno izobraževanje je nujno

V kranjski TOZD Orodjarna se zelo zavedajo pomena strokovnega izpopolnjevanja ob delu. To je v današnjih zaostrenih pogojih gospodarjenja neobhodno potrebno, saj znanost, tehnika in tehnologija skokovito napredujejo. Samo izpopolnjen in najsodobnejša delovna sredstva, priprave in postopki lahko zagotovijo maksimalno učinkovitost proizvodnega procesa.

V ta namen so tudi v Orodjarni sklenili, da bodo organizirali za člane kolektiva niz strokovnih predavanj. Prvo je že imel član njihovega kolektiva, ki je v svojem diplomskem delu našel najboljšo strokovno rešitev za konkreten proizvodni problem. To je hkrati najboljša povezava med stro-

kovnim znanstvenim raziskovanjem in življenjsko proizvodno prakso, saj omogoča maksimalno učinkovito rešitev po obeh plateh. To pa bi morala biti hkrati tudi nadaljnja, stalna oblika strokovnega usposabljanja članov celotnega kolektiva DO TEE. Veliko naših strokovnjakov potuje na strokovna potovanja v tujino, kjer se seznanjajo z najnovejšimi znanstvenimi in strokovnimi dosežki. Žal pa premalo teh spoznanj prodre med širši kolektiv. Način strokovnega izpopolnjevanja, za kakršnega se je odločila TOZD Orodjarna, pa takšen vpogled omogoča in s tem tudi hitrejši napredek v posodabljanju proizvodnega procesa. Zato bi bilo nujno in več kot hvalevredno, če bi ga osvojila celotna DO.

V. B. R.

Vse več kršitev zoper varstvo okolja

Inšpekcijske službe pri skupščini občine Kranj so v preteklem letu obravnavale številna vprašanja s področja varstva okolja, blagovnega prometa in obrti in komunalne problematike. Ugotovljena je večja disciplina pri upoštevanju zakonov in predpisov tako na področju gospodarstva, kakor tudi na področju obrti. Medtem pa zadnja leta prihaja do vse večjega kršenja predpisov na področju varstva okolja. Občani in delovne organizacije vedno bolj onesnažujejo naravo. Količina odpadnih materialov hitro narašča. Težave nastajajo v večjih blokovnih naseljih.

Odvoz industrijskih odpadkov še ni povsod uspešno urejen. Odpadke odvažajo redno le iz Iskre in Save. Druge delovne organizacije pa odvažajo smeti le občasno.

Inšpekcije so lani obravnavale razna aktualna vprašanja tudi preko sredstev javnega obveščanja. Javnosti dela inšpekcijskih služb bo v bodoče posvečena še večja skrb. Več časa in sodelovanja bo potrebno posvetiti obveščanju organov delavske kontrole v gospodarskih organizacijah o raznih nepravilnostih. Skratka — delo naših inšpektorjev bo še bolj tesno povezano z občani.

Izboljšati prodajno politiko

S SEJE POSLOVNEGA ODBORA

Poslovni odbor delovne organizacije je na 18. seji med drugim obravnaval tudi poročilo o prodaji naših izdelkov. V zvezi z nakazano problematiko zalog na izvoznem skladišču bo komercialno področje izdelalo analizo in ugotovilo zakaj posamezni izdelki niso bili prodani.

Potrebno bo tudi sodelovanje z Iskra Commerce glede izboljšanja prodajne politike na izvoznem področju. Rešiti bo treba vprašanje odgovornosti za izdelke, ki so bili izdelani po naročilih Iskra Commerce in ne gredo v prodajo.

V zvezi z obravnavanim poročilom TOZD Orodjarna je poslovni odbor sprejel sklepe:

— da je treba doseči, da bo raznih sprememb na orodjih, posebno na tistih, ki so že v redni proizvodnji — čim manj. Izgubljene kapacitete pomenijo za Orodjarno znižanje ostanka dohodka.

— Potrebno je predvideti nekaj nujne opreme, ki bo omogočila izboljšanje na področju tehnologije orodjarstva.

— V orodjarni je velika fluktuacija mlajših delavcev. Zato je potrebno, da kadrovska področje sproti skrbi za nadomeščanje z ustreznimi kadri.

Osebnih dohodki v januarju

Na osnovi sklepa 5. izredne seje odbora za delitev osebnih dohodkov v Iskri — Elektromehaniki smo v januarju ostali pri istih obračunskih postavkah kot v letu 1976. Toda kljub temu je zanimivo spremljati gibanje OD, tako na nivoju branže kot tudi Elektromehanike.

Poprečni mesečni NOD znaša v januarju 4.110 din za TOZD s skupnim žiro računom in 4.198 din za branžo, kar je 2 oziroma 2,9 % več kot v preteklem letu. Vzrok za nekoliko višje netto OD v januarju letošnjega leta moramo iskati v porastu doseganja norm po WF normativih, deloma pa tudi v večjem številu opravljenih nadur.

POPREČNI NOD NA ZAPOSLENEGA

Enota	1976 I.	januar 77
10-ERO	4.081	4.108
15-VEGA	3.886	3.988
20-MSO	4.988	4.728
23-STEVCI	3.596	3.659
25-TEA	3.556	3.618
26-TEL	3.070	3.208
27-ATC	3.953	4.136
29-MEHANIZMI	3.485	3.658
31-STIKALA	3.887	3.922
40-ORODJARNA	5.053	5.133
41-MER. NAPRAVE	4.943	5.126
42-VZDRŽEVANJE	4.840	4.942
43-SP	4.067	4.101
98-SKUPNE SLUŽBE	4.865	4.875
73-Elektronika	4.068	4.417
75-INSTRUMENTI	3.968	4.142
72-TEN	4.017	4.503
97-IPT	4.448	5.357
11-EO	5.270	5.023
TOZD — i s skupnim žiro računom	4.028	4.110
A. B. Branža	4.081	4.198

Prvenstvo Elektromehanike

Komisija za plavanje in vaterpolo pri Sindikalni konferenci Iskre Elektromehanike organizira 1. sindikalno prvenstvo v plavanju, ki bo dne 30. 3. 1977 ob 16. uri na zimskem kopališču v Kranju. Tekmovalo se bo v naslednjih disciplinah:

- moški do 30 let (roj. leta 1947 in mlajši) na 50 m kravel, 50 m prsno, 50 m hrbtno, 25 m delfin in na 25 m s puško,
- moški nad 30 let (roj. leta 1946 in starejši) na 25 m kravel, 25 m prsno, 25 m hrbtno in 25 m delfin,
- ženske (starost ni omejena) na 25 m kravel, 25 m prsno in 25 m hrbtno in
- štafeta moški 4 x 25 m prosto (starost ni omejena) ter
- štafeta ženske 3 x 25 m prosto (starost ni omejena).

Vsak tekmovalec lahko nastopa v dveh disciplinah in v štafeti. Za ekipo pa se upoštevata: pri moških prva dva najboljša časa takmovalcev iz TOZD, pri ženskah pa samo najboljši čas ene tekmovalke iz TOZD.

Pismene prijave pošljite tov. Marinčku Jožu, TOZD TEA — GPP, tel. 2967 najkasneje do 20. 3. 1977.

Tekmovanje bo vodila tričlanska komisija: Pičulin Marjan, Kožar Rajko in Marinček Jože, ki bo reševala tudi morebitne spore.

Prijavnice se nahajajo pri športnih referentih TOZD.

Poslovno poročilo za januar 1977

V novem sistemu obveščanja bomo redno mesečno posredovali podatke o rezultatih poslovanja temeljnih organizacij v odnosu do izvrševanja letnega plana. Mesečno bodo podani naslednji podatki:

- vrednost proizvodnje in storitev
- doseženi odstotek glede na mesečni plan proizvodnje (v %)
- vrednost proizvodnje glede na planiran asortiman (v %)
- dosežena prodaja v odstotkih glede na mesečni plan (v %)
- doseženi izvoz v odstotkih glede na letni plan (v %)
- izplačani osebni dohodek glede na plan (v %)
- število nadur na 1 delavca.

Ime TOZD	Vred. proizv. v 000	Dosež. plan v %	Dosež. plan asort. v %	Dosež. plan prod. v %	Dosež. izvoz na let. plan v %	Dosež. OD v %	Štev. nadur na 1 zaposl.
1. ATC	58.624	99,9	66,9	70,0	168,8	104,6	5,4
2. TEA	20.875	101,6	83,7	—	142,8	101,8	0,6
3. TEN	10.436	181,7	80,1	—	13,5	112,1	—
4. Elektron.	5.107	185,9	79,4	—	125,8	108,6	—
5. TEL	7.136	103,2	52,3	—	—	104,5	1,2
6. IPT	1.407	59,6	40,3	152	—	112,4	—
7. EO	5.043	39,9	39,9	—	40,0	95,3	—
8. Vega	7.205	92,0	81,5	—	66,0	102,6	3,2
9. MSO	9.565	100,7	83,9	101	—	94,8	1,4
10. Števci	33.520	101,6	73,4	—	87,8	101,8	1,5
11. Instrum.	13.295	99,9	83,7	—	162,9	104,4	4,1
12. Mehanizmi	5.556	100,2	84,6	—	95,4	104,9	1,7
13. Stikala	18.945	99,7	73,6	—	87,9	100,9	1,5
14. ERO	28.757	102,9	54,3	93	59,6	100,7	0,8
15. Orodjarna	96	—	—	—	101,6	1,9	—
16. Mer. napr.	1.571	157,1	76,7	—	—	103,7	6,3
17. Skup. proiz.	171	69,9	69,9	—	—	100,8	2,3
18. Vzdrževanje	107	—	—	—	—	102,1	5,2
19. Restavr.	1.855	93	—	—	—	100,0	1,1
20. Skupne sl.	37	—	—	—	—	100,2	3,7
Skupaj	226.972	100,2	—	—	74,9	102,9	2,9

Menimo, da navedeni podatki bolj kompleksno prikazujejo dejansko stanje, predvsem pa bodo dopolnjeni tudi s podatki o izkoriščanju delovnega časa in stroških.

Tudi podatki o prodaji bodo v bodoče podani po temeljnih organizacijah. Podatki o doseženi proizvodnji dokazujejo, da so bila planska predvidevanja realna; večje odstopanje je le v Elektrooptiki, kjer še niso organizirane proizvodne zmogljivosti in v IPT, kjer so v prvem kvartalu nedoseganju plana vzrok nepodpisane pogodbe, vendar izpad kasneje nadoknadijo.

Večji problem predstavlja odstopanje po asortimanu, ker gre za proizvodnjo nenačrtovanih izdelkov, ki se teže prodajajo in s tem večje na sebe dodatna obratna sredstva.

Podatki o osebnih dohodkih kažejo na poviševanje, to se izraža predvsem zaradi povečanja preseganja norm.

V bodoče bomo v poslovnih poročilih skušali zbrati podatke za vse temeljne organizacije, predvsem pa bomo podatke dopolnjevali s pokazatelji, ki kažejo na stroške.

N. Pavlin

Znanje je pogoj za napredek

Že nekaj časa prevladuje spoznanje, da v mednarodni delitvi dela postaja prepad med razvitimi in nerazvitimi področji čedalje globlji in da v sodobno industrijsko družbo spadajo lahko le države, ki so sposobne same ustvarjati in razvijati sodobno tehnologijo ali pa jo vsaj sistematično in s kritično odgovornostjo vključevati v lastne razvojne procese. Vir sodobnega bogastva je čedalje bolj znanost in sposobnost ustvarjanja vedno novih tehnologij ter čimhitrejšega uvajanja slednjih v proizvodnjo. Čas, ki preteče od znanstvenega odkritja do njegove praktične uporabe, je vedno krajši. Ta proces pa dobi svoj pravi pomen in teže šele ob dopolnitvi proizvodnje z novimi prijemi v organizaciji razvoja tehnologije ter še posebej tržne uveljavitve izdelkov, ki jih daje.

V nakazanih širših okvirih je funkcionalna izobrazba posebnega pomena. Čisto fizično delo izgublja pomen na stopnji sodobnih produktivnih sil. Odločilno je, kako v produkciji uporabljamo dosežke znanosti. To pa pomeni nadalje, da moramo načrtno dvigati gospodarsko rast z znanjem vseh članov kolektiva, ne samo posameznikov. Kvalifikacijska struktura delavcev v dobi nove industrijske revolucije se bistveno menja. Kvalifikacije za delo pa si ne moremo pridobiti enkrat za vselej. Če naj ima delavec pregled nad dogajanjem v sodobnem avtomatiziranem produkcijskem postopku ter pravila njegove kontrole in uravnavanja, bosta potrebni visoka stopnja kulturne razvitosti in stalno izobraževanje ob delu. Razlike med fizičnim in umskim delom predvsem v elektronski industriji čedalje hitreje izginjajo.

Pa se tega dovolj zavedamo? Se zavedamo, da je treba imeti potrebno znanje, če hočemo razumeti probleme proizvodnje, tržišč, cen, stroškov, delitve dohodka, potreb družbenih dejavnosti, ki so hkrati tudi naše lastne — v širšem smislu? Menim, da odločno premalo. V pogojih sodobne samoupravne družbe dejansko ostajamo v meznem, najemniškem odnosu, če nimamo potrebnega družbenoekonomskega znanja, da bi se aktivno vključili v upravljanje svoje DO, TOZD ter vseh družbenih vprašanj v širšem družbenem merilu. Vsi zakoni in samoupravni akti nam nič ne pomagajo, če se jih ne znamo po-

služiti. Vedeti moramo, o čem odločamo, zavedati se moramo odgovornosti in posledic svojih odločitev. Šele tedaj lahko rečemo, da je delavec resnični upravljalca.

Rekli smo torej, da je izobrazba osnovni pogoj za vse perspektive in ambicije sodobne industrijske družbe. Te izobrazbe, oziroma dojemljivosti in uporabljivosti, si ne pridobimo zgolj v tim. šolah. To je samo eden od sestavnih delov izobraževanja. In drugi? Glejmo poleg celovečernih filmov na TV tudi izobraževalne oddaje, berimo namesto stripov in kriminalk „Delo“, „Komunisti“, „Naše razglede“, dobre knjige. In potem razmišljamo o tem, kaj smo prebrali, namesto da svojemu sodelavcu ali sosedu zavidamo njegov napredek in materialne dobrine.

Predvsem pa se zavedajmo, da se svet ne začne in konča za tovarniškim plotom. Če pa ga hočemo razumeti in se vanj aktivno vključiti, moramo o njem tudi več vedeti. Pot torej je. Odločiti se moramo torej le, da stopimo nanjo.

Viktorija Budkovič-Rayyes

Kulturni večer

Osnovna organizacija ZSM ATC bo ob dnevu žena pripravila 7. marca ob 18. uri, v dvorani delavskega samoupravljanja v Savski loki, kulturni večer.

V programu se bo predstavila gledališka umetniška skupina GEG iz Kranja. Skupino sestavljajo mladi fantje in dekleta, ki so z veliko volje in čuta do poezije ustvarili homogeno celoto. Skupina GEG se je kranjskemu občinstvu že predstavila v Prešernovem gledališču z recitalom Dragotina Ketteja in Srečka Kosovela. Tokrat se nam bodo predstavili s krstno uprizoritvijo recitala Ljubzenska lirika. ki bo ob spremljavi glasbe popestren s pesmimi. Janko Hvasti pa bo recital nekaj pesmi.

V drugem delu programa nas bo zaval mladi pevec Andrej Sifer. Zapel bo tudi popevki „Zaljubl sem se v zobozdravnico“ in „Bil sem mlad“, ki bodo tudi na njegovi prvi mali plošči.

Rudi Lanz

V Makolah bodo gradili

Pretekli teden je bilo v TOZD TELA 23. zasedanje delavskega sveta. V okviru dnevnega reda so obravnavali tudi investicijski program za izgradnjo nove tovarne v Makolah. Kaj več o tem nam je v razgovoru povedal njen direktor, Viktor Korošec.

Bilo je konec 1973, ko je razmišljanje o izgradnji nove tovarne pripeljalo do prvih konkretnih akcij. DS takratne Tovarne električnih aparatov je na posebno prošnjo občinske skupščine Slovenska Bistrica na svoji seji 3. 11. 1973 imenoval komisijo. Le-ta je imela nalogo preveriti možnosti in pogoje za postavitev nove tovarne na izbrani lokaciji, to je v Makolah.

Sama odločitev je neposredno izhajala iz naslednjih vzrokov:

- da je potrebno dosledno izvajati dolgoročno poslovno politiko ob prestrukturaciji proizvodnje,
- da je potrebno izvajati smernice srednjeročnega programa razvoja Ljubljane na področju zaposlovanja in kadrovske politike
- in da se Iskra kot taka neposredno vključuje v uresničevanje srednjeročnega razvoja manj razvitih krajev v Sloveniji.

Omenjene ugotovitve so posledice spoznanja, da je potrebno v bodoče v ljubljanski regiji uvajati proizvodnjo, ki bo bazirala na višji stopnji tehnološke obdelave in ki kot taka potrebuje zaposlovanje kvalificiranega in visoko kvalificiranega kadra.

Takšna proizvodnja pa zahteva dolgoročni poslovni koncept z izločanjem velikoserijske proizvodnje na področja, kjer je dovolj priučen delovne sile, oz. tja, kjer v okviru uresničevanja razvoja Slovenije uvajamo policentrični razvoj celotne republike.

S tem konceptom, ko prenašamo velikoserijsko proizvodnjo na nove lokacije in istočasno na področju Ljubljane zaposlujejo predvsem kvalificirano in visokokvalificirano delovno silo, uresničujemo tudi resolucijo o srednjeročnem razvoju Ljubljane kot celote.

Rezultat dela komisije, ki je bila imenovana na delavskem svetu 3. 11. 1973, je bil sklep samoupravnih organov, da se del serijske proizvodnje čim prej preseli iz Ljubljane v preurejene prostore gradu Štatenberg. V teh prostorih (235 m²) je v juniju 1974. leta stekla proizvodnja programskih stikal in pomožnih relejev. Tako je danes na tej lokaciji zaposlenih 45 delavcev, kar predstavlja solidno osnovo za hitrejši razvoj nove tovarne. Ta, današnja lokacija v gradu, je časovna in pomeni le delno rešitev v pomanjkanju proizvodnih prostorov. Obenem je kot zgodovinski in turistični objekt skrajno neprimeren za tovrstne namene. Zato se je s konceptom postopnega prenosa proizvodnje na novo lokacijo takoj pristopilo k izdelavi investicijskega programa za izgradnjo nove tovarne. Dokončno so o izgradnji novih proizvodnih prostorov na lokaciji Makole obširno razpravljali samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in ostali zaposleni. Na osnovi spoznanja, da je uresničevanje ciljev takšne poslovne politike garant za hitrejši razvoj celotne temeljne organizacije, so sprejeli odločitev o realizaciji celotnega projekta.

Odločitev je bila sprejeta na 23. zasedanju DS TOZD TELA, dne 24. 2. 1977. Zasedanju so poleg predstavnikov družbenopolitičnih organizacij iz temeljnih organizacij prisostvovali tudi predstavniki občinske skupščine Slovenska Bistrica in sicer: predsednik Alojz Korez, namestnik sekretarja ZK Adi Žunec, direktor LB podružnica Slovenska Bistrica, Marija Godec, in drugi. Omenjeni gostje so ob tej priložnosti lahko neposredno spremljali delegatski način odločanja o tako

pomembnih dolgoročnih ciljih razvoja temeljne organizacije.

Z izgradnjo v Makolah naj bi TOZD pridobila približno 1650 m² novih proizvodnih površin. V prostorih nove tovarne naj bi proizvajali programska stikala za pralne stroje in nekatere vrste pomožnih relejev. Hkrati naj bi na novo zaposlili 165 delavcev, kar bi skupno z že sedaj zaposlenimi znašalo 210 delavcev.

Celotna investicijska udeležba znaša 45 milijonov dinarjev, od tega

Zakon in obveščanje

Uresničevanje samoupravljanja delavcev v združenem delu poteka preko organov upravljanja in samoupravne delavske kontrole, se odraža v odgovornosti za opravljanje samoupravljalških funkcij, v družbenih dogovorih, samoupravnih sporazumih in drugih samoupravnih splošnih aktih in ne nazadnje v obveščanju delavcev v združenem delu.

Zakon o združenem delu obravnava obveščanje v tretjem poglavju četrtega dela.

Dejstvo je, da sodi zahteva po aktualni, resnični in čim popolnejši obveščeni delavcev tako v temeljnih kot v delovnih organizacijah, k uresničevanju samoupravljanja. S tem namenom tudi zakon določa osnovne smernice glede delovanja organov, ki naj bi zagotovili redno, pravočasno, resnično, popolno ter po vsebini in obliki vsem dostopno obveščanje. Govori tudi o tem, da imajo delavci pravico in dolžnost zahtevati, da so obveščeni o delu in izvrševanju sklepov delavskega sveta, izvršilnega organa ter poslovnega organa tako temeljne kot delovne in sestavljenosti organizacije. V primeru neizpolnjevanja dolžnosti obveščanja to pomeni po določilih zakona kršitev pravic delavcev. Pri tem pa se vidnejše pojavi tudi vloga sindikata, ki lahko s svoje strani zahteva od subjekta ali organa v delovni organizaciji, ki je zadolžen za obveščanje, da delavce sproti obvešča o delu in izvrševanju sklepov zgoraj navedenih organov.

Čeprav bi na prvi pogled marsikdo menil, da je pet članov, s katerimi je to poglavje določeno, dosti premalo, je vendar v njih zajeto bistvo pomena obveščanja v temeljnih in delovnih organizaciji. Drugi bo morda pogrešal

29 za osnovna in 16 za obratna sredstva.

Temeljni kamen naj bi vzdali 25. marca, izgradnja naj bi bila končana do konca 1977, da bi se v novi objekt preselili v drugem kvartalu 1978.

Za konec bi dejali še to, da z izgradnjo nove tovarne TOZD TELA sprošča v Ljubljani proizvodne površine, ki predstavljajo pogoj za uvajanje novega proizvodnega programa in to predvsem za področje elektroenergetike.

Ta program se bo v bistvu razlikoval od serijske proizvodnje. Je tehnološko in tehnično zahtevnejši, potrebuje večje proizvodne prostore in kvalificirano delovno silo. Glede na svojo specifičnost bo dal tudi večje ekonomske učinke.

Špela Dittrich

„Iskra“ si prizadeva za boljšo informiranost.

konkretni opredelitev informacijskega sistema, češ da je ta družbeno izredno pomembna dejavnost zajeta vsebinsko preširoko. Po drugi strani pa se moramo zavedati tega, da zakon zahteva, da obstoječe temeljne in druge organizacije združenega dela uskladijo samoupravne sporazume o združevanju, druge samoupravne sporazume, statute in druge splošne akte s tem zakonom. In kje drugje naj bi bilo obveščanje delavcev v delovni organizaciji podrobneje opredeljeno, če ne v njenih samoupravnih aktih?

Torej je sedaj vrsta na delovnih organizacijah, da v rokih, ki jih določajo programi za izvajanje določb, vskladijo zgoraj omenjene akte in sporazume z zakonom in s tem posredno store tudi nekaj za uresničevanje samoupravljanja preko obveščanja. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da morajo temeljne organizacije prilagoditi novim določbam tudi svojo organizacijo in ne samo samoupravne akte. Lahko trdimo, da danes ni temeljne organizacije, pri kateri ne bo prišlo do organizacijskih sprememb. S tem pa bo prišlo do sprememb tudi v informacijskem sistemu, ki je živ in nenehno se spreminjajoč spremljevalec našega vsakdana.

Špela Dittrich

Priznanje krvodajalcem

Skoraj vsak dan lahko slišimo po radiu ali televiziji, da RK Slovenije poziva krvodajalce na odvzem krvi, ki bo tega in tega dne v tem in tem kraju. Navadili smo se že in marsikdo presliši ta humani poziv. Vendar pa jih je vsak dan več, ki se odzovejo temu klicu. Težko bi prešteli, koliko naših delovnih ljudi je že darovalo to dragoceno življenjsko tekočino, koliko milijonov stekleničk je šlo iz zavodov za transfuzijo k pomoči potrebnim ponesrečencem, mladim materam ali tistim, za katera življenja se borijo zdravniki ob operacijskih mizah. Ti anonimni darovalci dajejo kri iz prostega in nesebičnega razloga, da nekomu pomagajo. Iz razloga, ki je v današnjem svetu postal za marsikoga nerazumljiv, saj poznamo mnogo

primerov iz dežel razvitega kapitalizma, kjer se je ta humana akcija sprevergla v bedno kupčijo za dolar ali dva.

Čeprav je pri nas, v Sloveniji, navada, da RK organizira krvodajalsko akcijo v okviru posameznih občin in s tem sčasoma sistematsko zajame celo republiko, pa organizacijska priprava ni tako enostavna. Krv potrebujemo vsak dan več in zato moramo vsako takšno akcijo dobro pripraviti, če hočemo dobiti čim več krvodajalcev. Tako ni nič nenavadnega, če občinski odbori za RK dobe največ krvodajalcev ravno v delovnih organizacijah. Mednje sodi tudi delovna organizacija Iskra-Avtomatika, ki je s številno ekipo krvodajalcev lahko za vzgled ostalim delovnim organizacijam.

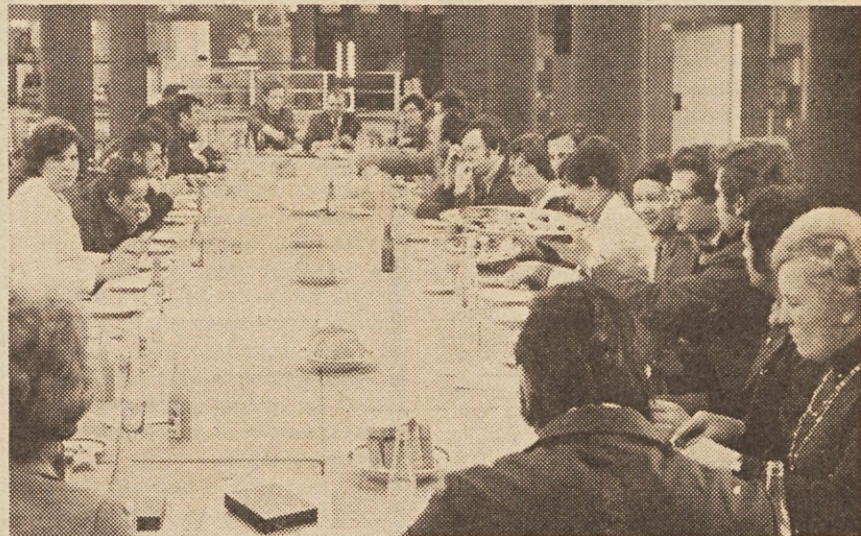
Tako so bili v sredo, 23. t. m., vabljene krvodajalci iz TOZD TELA, delovne skupnosti skupnih služb in TOZD SVN, da se v prostorih restavracije na Savski c. 3, udeležijo podelitve značk in diplom. Priznanja so dobili vsi tisti delavci, ki so vsaj petkrat že darovali kri. Zbrane, bilo jih je približno trideset, je najprej pozdravil v imenu delovne organizacije Tone Kastelic, referent za družbeni standard iz TOZD TELA. Za njim je povzela besedo Nada Svetličič, ki se je v imenu bežigrskega občinskega odbora za RK zahvalila vsem za že tolikokrat darovano kri. Nato sta skupno z referentom razdelila značke in diplome. Pri razdeljevanju so zbrani v svoji sredi toplo pozdravili Lajvec Boruta, ki je čeprav komaj 31 let star že 59 krat daroval kri. Sam meni, da je krvodajalstvo predvsem in v prvi vrsti humana akcija, ki jo je potrebno

gojiti in razvijati. Vendar pa naj bi jo približali mlademu človeku kot nekaj, kar je samo po sebi umevno, mu nekako privzgojili ta čut pomoči do sočloveka. Ne pa, da večina mladih postane krvodajalec pod vplivom trenutne akcije in morda nekateri iz želje po znački in priznanju.

Prepričan je, da bo potrebno te akcije s strani republike še bolje urediti, precizirati in poenotiti. Dejstvo je, da ima že veliko naših delovnih organizacij v svojih samoupravnih aktih zapisano, da imajo tisti delavci, ki so darovali kri, tisti dan prosto. Nimajo pa še vse. Prav tako morajo delovne organizacije same kriti izgubo, ki nastane zaradi izostanka z dela ob priliki takšne krvodajalske akcije. To sta le dve stvari, ki jih delovne organizacije uredijo po lastni presoji, vendar bo potrebna tukaj republiška poenotenost. Vendar pa jih je med 66, kolikor jih je dobilo priznanje, še veliko takih, ki so dali kri več kot tride-

Borut Lajvec s priznanjem za svoje krvodajalsko sodelovanje.

S podelitve značk in diplom krvodajalcem.

setkrat, dvajsetkrat itd., kar pa tudi ni tako malo, če bi hoteli to količino preračunati v litre.

ZNAČKE IN DIPLOME SO DOBILI

Janez Anžič, Marjan Bajc, Jure Bilodjeric, Ciril Bizilj, Nino Brecljnik, Jože Brinšek, Milan Brulc, Stane Cimerman, Enes Čehič, Alojz Dolinar, Alojz Drnovšek, Jožefa Krošl, Zvone Fister, Tončka Golub, Emil Gorkič, Franc Grahek, Ljubo Jamšek, Bert Brecljnik, Marija Jenko, Mirosl Jere, Anton Kastelic, Janez Kitak, Iv. Klešnik, Vinko Kogovšek, Jožica Koren, Sašo Krainer, Albin Kurnik, Borut Lajvec, Marjan Leskovšek, Stane Malovrh, Anton Marušič, Tone Mavsar, Štefka Mesojednik, Janez Miklavčič, Marija Novak, Anton Palčič, Franc Pečar, Marija Penko, Slavka Kukovičič, Silvo Petrovič, Miloš Polimac, Janez Resnik, Franc Sitar, Dušan Sluga, Franc Solar, Jožefa Stare, Franc Sterle, Marija Štamcer, Darko Štendohar, Anica Štuhec, Matjaž Turnher, Jože Trančar, Janez Trtnik, Peter Turk, Jožica Vide, Mirko Vizjak, Tončka Vrbat, Marjan

Zavašnik, Olga Zupančič, Stanislav Žitko, Albina Zužek, Branimir Blažič, Jože Kamnikar in Marjan Sterle.

Po podelitvi se je Nada Svetličič še enkrat zahvalila vsem prisotnim in izrazila upanje, da bo vsak od darovalcev na prihodnjo akcijo pripeljal vsaj enega novega krvodajalca.

Nato je v imenu občinskega odbora kot znak priznanja in zahvale za tako številne krvodajalce podarila TOZD TELA srebrno plaketo mesta Ljubljane.

Špela Dittrich

KRVODAJALSKA AKCIJA

V torek, 22. t. m., dan pred podelitvijo priznanj in značk krvodajalcem naše delovne organizacije in srebrne plakete mesta Ljubljane TOZD TELA, so se krvodajalci ponovno zbrali na poziv bežigrskega občinskega odbora RK. Iz TOZD TELA 75 darovalcev in 15 iz delovne skupnosti skupnih služb je tako darovalo približno 30 litrov krvi.

Špela Dittrich

INDUSTRIJA AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV

Lepi uspehi na področju družbenega standarda

V tolminskem AET posvečajo iz leta v leto več pozornosti reševanju stanovanjske problematike zaposlenih. Tako so lani kupili 8 novih stanovanj in jih imajo zdaj skupno že 32. Mnogi delavci so dobili tudi posojila za nakup lastnih stanovanj ali pa za graditev zasebnih hiš. Vsota, ki so jo letos namenili za reševanje stanovanjske problematike je še višja kot lani, saj so v banki namensko vezali precejšnjo vsoto.

Morda bo letos edina ovira v tem, da v tolminski občini ne gradijo novih stanovanjskih blokov, oziroma so stanovanje v njih že odkupili posamezniki ali delovne organizacije. Prav zato bodo letos večino denarja porabili za kreditiranje posameznikov, v letu 1978 pa bodo spet skušali kupiti več stanovanj.

Drugo takšno področje družbenega standarda, kateremu namenja v AET trenutno največ pozornosti sta vsekakor nova kuhinja in jedilnica, ki bosta dobili prostore v novi proizvodni dvorani. Le-to bodo predvidoma dogradili do srede novembra letos. Nova kuhinja in jedilnica bosta delavcem AET omogočili kakovostno pravo toplih obrokov, in to ne samo malic kot doslej, pač pa tudi kosil. Samo prehrano so imeli v AET do

pred nedavnim zasilno urejeno v ženskih garderobah, pred dvema letoma pa se je jedilnica začasno preselila v novo poslopje, v katerem izdelujejo magnetni vžigalnik. Kuhinje doslej niso imeli in so morali tople malice voziti iz tolminskega obrata družbene prehrane.

Nova kuhinja in jedilnica bosta za delavke in delavce AET toliko večja pridobitev, če vemo, da se praktično vsi vozijo v Tolmin iz bližnjih vasi in jim bo prav tako urejena prehrana mnogo pomenila.

LD

INOZEMSKA PRAKSA

Klub štipendistov Iskra bo med počitnicami organiziral inozemsko prakso za svoje člane. Zato se vsi zainteresirani prijavit na Referatu za štipendije, Prešernova 27, najkasneje do 20. marca 1977.

KŠI

Zbor delavcev med razpravo.

TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI, ŽUŽEMBERK

Nujnost: za tretjino večja proizvodnja od lanske!

TOZD Keramični kondenzatorji v Žužemberku se že nekako pet let bori s precejšnjimi težavami in leto za letom svoje poslovanje zaključuje s poslovno izgubo. Lani se je le-ta povzpela že celo na okrog 12 milijonov dinarjev, zato bodo več kot nujni ukrepi, predvsem pa večji obseg proizvodnje, da bo tukajšnji delovni kolektiv končno le premagal lastne slabosti in prešel k učinkovitejšemu poslovanju.

Tako kot navadno vselej in povsod, tudi v tej naši temeljni organizaciji združenega dela vzrok za težave zadnjih let ni le eden, pač pa jih je več in neodložljivo kličejo po čimprejšnji odpravi. Nevzdržen položaj na primer v največji meri pogojuje pre nizko povečevanje fizičnega obsega proizvodnje, kar ob rasti cen materiala in tudi vseh ostalih vrst poslovnih stroškov razumljivo, vsako leto znova prinaša izgubo. Posebej značilna za minulo poslovno leto je bila presenetljiva količina naročil za izvoz, katere niso pričakovali, hkrati pa manjše potrebe na domačem trgu. Spričo takšnih tržnih razmer so izpolnili le 67 % letnega načrta domače prodaje, boljše – 96 % pa so realizirali izvozna naročila.

Sorazmerno majhne serije in širok izbor keramičnih kondenzatorjev pa je že ena izmed težav, ki jih imajo v Žužemberku. Takšno stanje namreč zahteva tudi večje zaloge surovin, vendar treba jih je imeti, če hočejo ustrediti kupcem. Medtem ko navadno imajo za domači trg nekako vsaj 80 % specifikacije potreb v začetku leta, za izvozna naročila praktično ne vedo nič, dokler ne pridejo, ko pa pridejo, kupci terjajo kratke dobavne roke. Nadaljnje težave v tej temeljni organizaciji pomenijo pomanjkljiva organizacija dela, premajhna storilnost in tehnološka zaostalost, ali vsaj prepočasen napredek tehnologije.

Iskanje zgolj rešitev „od zunaj“ prav gotovo ni pot, po kateri bi razmere v TOZD Keramični kondenzatorji v Žužemberku lahko izboljšali in se dokopali do boljših pogojev poslovanja. Rešitev je predvsem ali pa celo

edino v odpravi notranjih slabosti in pomanjkljivosti in to je delovni kolektiv dokončno le spoznal.

V SPOMIN JANI SIMONČIČ

Človek se rodi, živi in umrje. To večno in brezizjemno pravilo smo že zdavnaj sprejeli kot dejstvo, ki mu posvečamo pozornost le do epiloga – smrti. Človeka nato hitro pozabimo. Ljudje so umirali in bodo, pravimo in stvar je za nas opravljena. Toda med ljudmi so razlike. Včasih velike. Vsi vemo in predvsem čutimo, da je dobrih, plemenitih ljudi malo. Kdo ve zakaj? Če jih ne bi bilo, sploh ne bi vedeli, kakšni bi pravzaprav morali biti vsi.

In takšna je bila naša Jana. Mirna, pridna, poštena, vladna in vedno brez zle misli – skratka z značajem, kakršnega bi sleherni imel rad. Menda je prišla v „Iskra-Commerce“ naravnost po dokončani gimnaziji pedagoške smeri. Veliko nismo vedeli o njej, kajti le redkim je zaupala svoje zaseb-

nosti. Ni bila vsiljiva. Ubirala je svoja samotna pota, čeprav je bila dobra prijateljica in duhovita družabnica. In v službi je poznala samo delo in dolžnosti tako kot njena pokojna mama Marija, ki je bila naša dolgoletna sodelavka, najprej v IEV in nato v raziskavi tržišča, kjer je bila tudi upokojena. Jana se je navzela ljubezni do naše „Iskre“, tako kot njena mama. Rada je hodila v službo. Govorila ni dosti, toda iz drobcev posamičnih pripovedi smo razbrali njeno silno ljubezen do umetnosti, zlasti gledališča, knjige in glasbe. To umetniško stremljenje in nardarjenost lastnega in svojkega dramskega oblikovanja je lani proti koncu leta s pridom vključila v delo redne amaterske igralk v Šentjakobskem gledališču. Srečo je našla v gledališču – duhovno dopolnilo v beat glasbi in razvedrilo v lepi knjigi.

Toda kruta usoda je nenadno, komaj v 25. letu, pretrgala njeno plemenito življenje. Življenje, ki je veliko obetalo, življenje, ki je bilo vajeno izžarevati le dobroto, saj se v njem slabo niti ni naselilo.

Zgrozili smo se in še danes ne moremo prav verjeti. Le pogled na njeno prazno mizo v osmem nadstropju PPC, oddelka SEV, nam potrjuje, da je ne bomo videli nikoli več. Dotrpela je. Odšla je za vedno. Toda v spominu nas vseh, ki smo jo poznali, bo še dolgo žvela, vsa svetla kot sonce, kot mnogo, mnogo prezgodaj pokošena cvetlica na pragu pomladi življenja...

M. K.

Prvi odločni ukrep za izboljšanje prihodnjih poslovnih rezultatov je vsekakor večji obseg proizvodnje, ob močno povečani storilnosti dela. S tem v zvezi nameravamo letos ustvariti za 30 % večjo proizvodnjo in pri tem storilnost dela povečati kar za 38 %. Le tako velika proizvodnja jim namreč lahko zagotovi dovolj velika finančna sredstva za kritje vseh potreb in vsaj minimalen ostanek dohodka, katerega v zadnjih letih niso poznali.

Drug pomemben ukrep za izboljšanje stanja so temeljite analize tehnoloških postopkov in analize direktnih stroškov v posamezni skupini izdelkov. Tako so ugotovili, koliko stroškov pri posameznem izdelku pokrivajo, kje je nujna mehanizacija, kar pa je še posebno pomembno – kako bo treba izvesti reorganizacijo, da bo proizvodnja lahko zagotovila učinkovitejši finančni rezultat.

Odslej bo proizvodnja v Žužemberku organizirana tako, da bodo imeli pet osnovnih skupin in sicer: VF keramika, ploščati kondenzatorji, cevasti kondenzatorji, program EMI (elektromehanski izdelki) in maloserijska proizvodnja.

Stroške bodo zasledovali po teh petih proizvodnih skupinah in ugotavljali njihov uspeh. Vodja proizvodnje v vsaki skupini bo odslej osebno disciplinsko odgovoren za izvedbo celotne naloge, od začetka do konca. Celotna skupina bo zato stimulirana za doseženi rezultat, za izpolnjevanje delovne norme, za manjši izmet, itd. Stimulacija pa bo temeljila na rezultatih proizvodne skupine in rezultatu celotne TOZD, kar bo nedvomno vzpodbudilo angažiranost celotnega delovnega kolektiva za boljši skupen poslovni rezultat.

Skupina tehnologov ima po novem

vsoto pravico in pooblastila za spremljanje proizvodnje in s svojim delom lahko pripomore k večji proizvodnji, ali po potrebi tudi k spremembi tehnoloških postopkov, vsekakor pa se morajo, tako kot vsi v posamezni proizvodni skupini, angažirati v polni meri za izpolnitev letos tako povečanega proizvodnega načrta.

Pomemben pa je tudi sklep, da bo vsakršno povečanje osebnega dohodka resnično možno samo na osnovi uresničevanja proizvodnega načrta. S tem v zvezi so se namreč dogovorili, da bo novi pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov stopil v veljavo šele takrat, ko bo tri mesece zapored proizvodni učinek TOZD takšen, kot ga

predvideva proizvodni načrt, do takrat pa bo edinole stimulacija odigravala svojo vlogo, skladno z doseženimi proizvodnimi rezultati.

Kaže torej, da se je delovni kolektiv odločil za pravilno in najbrž edino zdravilno pot – z odpravo notranjih slabosti in pomanjkljivosti uresničiti večjo proizvodnjo in tako ustvariti večja finančna sredstva za pokritje vseh svojih obveznosti in potreb.

Zelimo jim, da bi pri uresničevanju letošnjih načrtovanih nalog imeli čimmanj objektivnih težav, z dogovori o ureditvi notranjih pomanjkljivosti so se pa tako odločili tudi proti subjektivnim.

J. C.

Lado Penež

PORTRET ISKRAŠA

„Maja Pliseckaja na smučeh!“, to je bila prva asociacija, ki mi je v hipu prešinila glavo, ko je mimo zasneženega kucija, na katerem sem, po pravnelepem padcu, obsedela, v elegantni vožnji, kot res prava balerina, švignil smučar v rdeče-modrem dresu, za katerega sem takoj ugotovila, da je nedvomno med boljšimi smučarji v sicer prostorni in izbrani družini Iskrinih smučarjev. Lado Penež ni samo dolga leta šofer v ISKRI, ampak si je v svoji življenjski karieri še veliko prej, preden je prišel k ISKRI, začel pridobivati smučarske veščine. Vsekakor pa poleg tega, da je že dolga leta smučarski vaditelj, ne more zatajiti svojega naslednika na smučeh – sina Matjaža, ki že tekmuje v kranjskem Triglavu.

Ko smo torej pomenek začeli z vprašanjem ali je začel smučati že zgodaj, verjetno preje kot voziti avto?, je razumljivo odrezal:

„Vsekakor že prej, smučam tako rekoč od rojstva. Smučanje je postalo pomembni del mojega življenja, medtem ko mi je vožnja z avtomobilom najprej služba.“

Ce primerjamo obe vožnji: katera se vam zdi varnejša, z avtomobilom, ali smučmi? Kaj se vam zdi, da je pri obeh tehnikah posebej važno in morada skupno?

„Vožnja na smučeh se mi zdi varnejša, čeravno zaradi vse večje gneče

na smučiščih tudi tu ni brez nevarnosti. Razlika med obema vožnjama pa je predvsem v tem, da je trasa za avto na cesti že vnaprej določena, na smučišču pa si lahko smer sproti izbiraš sam. To pomeni, da pri smučanju morajo refleksi ves čas delovati, medtem ko se za volanom moraš refleksno odločati le v posameznih trenutkih.“

Ste vselej želeli biti čim hitrejši, tako pri smučanju kot pri šofiranju? Do kje se vam zdi hitrost še primerna za naše pogoje cest in smučišč? Posebej: do kje se vam zdi, bodo smučarji v smuku še lahko povečevali brzino? Ali se oprema hitrosti smučarjev ustrezno spreminja?

Nikoli nisem želel biti najhitrejši – ampak predvsem zmeren in gotov svoje vožnje. Ne trpim obotavljanja, čeprav nimam rad posebnih tveganj, ampak težim k temu, da se vožnja odvija normalno. Seveda, s takim stališčem in v pogojih vse večje gneče pa hitrost prej nazaduje kot pa se povečuje. To velja tako za ceste kot za smučišča. Letos smuča veliko več ljudi kot prejšnja leta; k temu je pripomogla tudi boljša zima. O hitrosti posebej pa ne bi rad govoril, čeravno uživam v hitri vožnji. V zadnjem času se je smučarska oprema res tehnično posodobila in izpopolnila, s tem pa so se povečale možnosti za še boljše uspehe na tekmovanjih.

Vas od vseh športov smučanje najbolj veseli? Ste sami vložili v svojo smučarsko vadbo veliko časa in truda? Ali vam je bilo to tudi predvsem v veselje? Kdaj ste na smučeh najbolj zadovoljni, in ali vreme odločilno vpliva ali ne? Ali ste pri smuki raje sami ali v družbi?

„Prav gotovo!“, je odločno potrdil sobesednik in se spomnil, kako so bili včasih finančni pogoji veliko bolj trdi. „Smučke smo imeli lesene, izdelovali smo jih kar doma; prve pa sem si sploh izposodil od prijatelja.“ Ko pa je prešel na smučarsko veselje in šolanje, pa je nadaljeval: „Truda, ki sem ga že vložil v šolanje drugih, tako na tečajih kot individualno, je bilo že precej. Gotovo pa sem se najbolj posvetil svojem sinu Matjažu, ki sedaj tekmuje za kranjski Triglav. Sam se smučam najraje v ne preveliki, dobri družbi, in ob sončnem vremenu.“

In kakšne izkušnje ste si pridobili, ko ste poučevali na tečajih: ali moški in ženske tečajnice enako dojemajo pouk smučanja?

„Če imaš v vrsti deset ljudi, potem jih na enem tečaju lahko naučiš le najosnovnejše. Čim manj ljudi imaš, tem bolj sistematično lahko delaš, ker se posamezniku lahko bolj posvetiš. Sproti ga lahko opozarjaš na napake, in jih učinkovito odpravljáš. Če je kdo zagrižen, si lahko znanje hitro pridobi, je pa dojezanje seveda odvisno od sposobnosti in volje. Vse to velja v enaki meri za ženske kot za moške.“

Očitno radi pomagate pri učenju tudi manj izvežbanim smučarjem. Ali ste naredili tečaj za vaditelja? Kaj je začetnike treba naučiti najprej in kaj pozneje v nadaljevalnih tečajih? Koliko smučarjev je že šlo skozi vašo uradno ali neuradno šolo?

„Nekaj jih je že šlo skozi moje roke, zlasti na tečajih TTKS, o številu bi pa težko govoril. Delal pa sem tudi s posamezniki. Osnovno za smučanje je hoja na smučeh, saj že dolgi čevlji težko nosiš, če ga nisi vajen. Isto velja za smuč. Na vse se moraš navaditi.“

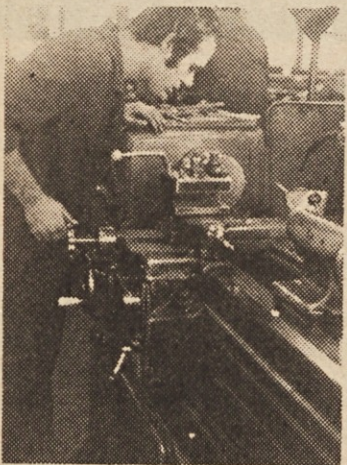
(Nadaljevanje na 7. strani)

V SPOMIN JAKOBU JESENOVCU

Tragična smrt je spet posegla med naše vrste!

V prometni nesreči je izgubil življenje Jesenovec Jaka. Star komaj 23 let, je moral zapustiti prepolno življenje, svoje starše, prijatelje, znance.

Po rodu iz Ljubljane, je dokončal kovinarsko šolo in se zaposlil v Iskri kot kovinostrugar in v vsem času skušal s svojim ustvarjalnim delom izpolnjevati zadane naloge.

Njegov pošten odnos do so-ljudi in sodelavcev je pripomogel, da je bil zelo priljubljen v celem kolektivu, posebno pa med prijatelji. Njegova tragična smrt nas je zato še bolj prizadela, saj je težko verjeti, da smo izgubili tovariša, sodelavca, prijatelja. Pred njim je bilo še vse življenje, zato je tragična smrt še toliko bolj boleča. Njegovo delovno mesto bo ostalo prazno ter nemo in vsakič, ko bomo šli mimo, se bomo spomnili nanj. Dobrega, poštenega sodelavca in prijatelja bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

IEZE, TOZD Orodjarna

Novice od tu in tam

● Londonska družba Sinclair—Radionics že izdeluje prvi žepni televizor na svetu. Aparat meri 15 x 10 x 4,2 cm in tehta 800 gr. Slikovno cev premera 5 cm izdeluje zahodnonemški AET—Telefunken. Žepni televizor poganja akumulator.

● Kolektiv podjetja PTT v Nišu je sklenil, da bo slovesno vključil v javni promet elektronsko ATC sistema „metaconta“ 10 C na dan 27. marca. Tega dne bo namreč odšla Titova štafeta iz Niša v smeri proti Beogradu. Elektronska avtomatska telefonska centrala je delo domačih proizvajalcev — piše beograjska „Borba“.

● V Novi Gradiški zaključujejo dela pri gradnji in opremlitvi nove tovarne elektronike, ki bo začela z redno proizvodnjo naslednji mesec. Tovarno gradi hotelsko-gostinsko podjetje „Vinogorje“ iz Nove Gradiške s pomočjo tovarne RIZ. To bo prva tovarna s panogo elektronike v Slavoniji. Zaposlovala bo približno 100 delavcev, zvečine elektrotehnikov šibkega toka. Tovarna bo izdelovala sprejemnooddaljne postaje in elektronske ter mehanične registrske blagajne.

● Šibenška tovarna elektrod in ferolegur javno protestira proti podjetju „Dalmacija“ v Dugem Ratu, zaradi podvajanja proizvodnje. Šibenška tovarna navaja, da njen 1.500-članski kolektiv izdelal na leto 50 tisoč ton manganovih ferolegur, kar je dvakrat več kot znašajo vse potrebe po tej surovini v državi. Čeprav so bili predstavniki tovarne „Dalmacija“ že skrajno obveščeni o položaju na tržišču, niso nič ukrenili, le izgovarjali so se, da je njihova proizvodnja ferolegur namenjena samo za izvoz. Obljube seveda niso držali, pač pa sedaj krepko izrivajo z domačega tržišča šibenško tovarno.

● Dobili smo prvo ladjo za prevoz zabojujnikov. Imenuje se „Sušak“, last pa je reške „Jugolinije“. Plove na liniji Jugoslavija — ZDA. Ladjo so izdelali v hamburški ladjedelnici „Sietas“.

● „Front Slobode“ iz Tuzle objavlja v članku: „Gastarbeiterji grade tovarno“, da je 40 naših delavcev v ZRN poslalo prek banke 1,5 milijonov dinarjev za gradnjo nove tovarne kartonske embalaže v Tojščicah v severovzhodni Bosni. To je prvi primer skupinskega kreditiranja delovnih mest pri nas. Novo tovarno že grade, zaposlila pa bo 150 delavcev. Celotna investicija je ocenjena na 70 milijonov dinarjev.

● Smederevska tovarna štedilnikov „Milan Blagojević“, znana po vsakoletnih izgubah, je začela s proizvodnjo avtomobilskih prikolice. Le-te sestavlja po licenci zahodnonemške tovarne „Westfalia“. Novi dopolnilni proizvodni program tovarne je usklajen s proizvodnjo tovarn „Crvena zastava“ in „Goša.“ V tovarni menijo, da so sedaj realne možnosti, da bodo zaključili poslovno leto brez izgube. „Milan Blagojević“ deluje v sestavi „Elektronske industrije“.

● „Delavska enotnost“ objavlja v stolpcu „Celica pod drobnogledom“ članek o naši „Vegi“ z naslovom „Sindikat, kakršen naj bi ne bil“. V njem delavci „Vege“ kritično obravnavajo delo svojega sindikata. Posebno, ker niso dovolj informirani o dogajanju v tozdu in da po sindikalnih skupinah niso obdelani kazalniki poslovanja. Mimo te kritike je zapis o razgovoru z direktorjem tozda inž. Lovrom Močnikom o dokaj ugodnem poslovanju „Vege“ v minulemu letu.

● Mladinska revija „Mladina“ in center za obveščanje in propagando OK ZSMS Kranj sta organizirala med 2. in 18. februarjem akcijo „Dnevi mladine“ v Kranju. Akcija je potekala v obliki pogovorov za okroglo mizo in javnih tribun. Med akcijo so obiskali tudi mlade delavce v naši kranjski tovarni.

● Podpredsednik skupščine SRS Vladimir Logar in predstavniki industrije elementov — tozdr feriti sta obiskala kraj Solčavo v gornji Savinjski dolini. Skupno s predstavniki občine in kraja sta si ogledala prostore, kjer naj bi čez nekaj mesecev — verjetno maja — začel s proizvodnjo nov obrat „Iskre“. V začetku bodo zaposlili le nekaj deset delavcev, nato pa več, skladno s povečano proizvodnjo. Solčavski krajanji si od „Iskre“ veliko obetajo — piše ljubljansko „Delo“.

● Zemunski „Pionir“, ki deluje v sklopu „Elektronske industrije“, Niš, je izdelal radijski identifikacijski sistem za javljanje požarov. Napravo preskušajo sedaj gasilci v Novem Sadu. Na kakšnem principu sloni alarmni sistem, ne poročajo.

● Po besedah generalnega direktorja Skupnosti jugoslovanskih železnic Nikole Filipovića je letošnje leto prelomno pri poslovanju jugoslovanskih železnic. Po letošnjem načrtu naj bi se povečali osebni dohodki zaposlenih za 9,2 %, obseg dela za 6 %, stroški poslovanja za 12 %; zato so zaprosili za 12 % povišanje cen v potniškem in tovarnem prometu.

● V Sremski Mitrovici montirajo glavno ATC, ki bo elektronska in druga te vrste v državi. Zamenjala bo staro ATC s 3.200 priključki, poleg tega bo še 4.000 meščanov dobilo nove priključke. Elektronska ATC bo veljala okrog 50 milijonov dinarjev, vendar z njeno vključitvijo v javni promet ne bodo zadostili vsem potrebam, zato že sedaj razmišljajo o dodatnih zmogljivostih. „Sremske novine“ ne poročajo kdo je proizvajalec EATC.

● Metalurški kombinat v Smederevu gradi toplo valjarno, ki naj bi bila zgrajena po načrtu prve stopnje do konca leta. Inštalirane celotne zmogljivosti Kombinata bodo : 1,55 milijonov ton železa, 1,65 milijonov ton jekla, 1,5 milijona ton toplotno valjane in 800 tisoč ton hladnovaljane pločevine in trakov.

Začelo se je šahovsko prvenstvo Ljubljane

Sindikalo moštveno prvenstvo Ljubljane v šahu se bo pričelo v tem tednu. Letošnje tekmovanje je posvečeno vrsti jubileja: 85-letnici rojstva predsednika Tita in 40-letnici prihoda na vodstvo Zveze komunistov Jugoslavije. Tekmovanje je že 30. po vrsti, šahisti Iskre pa na tem tekmovanju sodelujejo neprekinjeno že deset let.

Tekmovanja se udeležuje 60 moštvo. Moštva so razdeljena na šest skupin. Razvrščena so po lanskim rezultatom in so v posamezni skupini različno močna. Tako so v isti skupini moštva z boljšimi in moštva z slabšimi lanskotekmovalnimi rezultati. Skupine med seboj pa so tako enakomočne. Igralo se bo enkrat tedensko. Dvoboji morajo biti končani do vsakega četrta v tednu. Igra se po Bergerjevem sistemu in to vsako moštvo z vsakim v skupini. Tempo igranja je ena ura za vsakega igralca za eno partijo. O rezultatu partije odloča zastavica na uri. Tekmovanje vodijo posebni tričlanski tekmovalni odbori za vsako skupino posebej. Ti odbori odgovarjajo za pravilen in

pravočasen potek tekmovanja. Predsedniki teh odborov pa tvorijo odbor celotnega tekmovanja. Glavni tekmovalni odbor rešuje morebitne spore, ki bi nastali med tekmovalcem.

Posamezna moštva bodo tekmovala v naslednjih skupinah:

I. skupina:

1. Slovenijaceste, 2. Uprava inšpekcijskih služb, 3. Tiskarna Toneta Tomšiča, 4. SZDL II, 5. Ljubljanska banka, 6. RSNZ, 7. Toplarna, 8. Julon 9. RTV, 10. Iskra III z igralci:

1. Jurica Zdravec; 2. Janez Grčar; 3. Spasoje Kosorič; 4. Marjan Kovač, Rezerve: 5. Darko Božič (kapetan) 6. Marjan Mrak, 7. Peter Korenčan.

II. skupina:

1. IMP, 2. Iskra II, 3. Julon I, 4. SZDL I, 5. Delo II, 6. UJV, 7. Gramex, 8. Kolinska, 9. Obnova I, 10. Ljubljanske mlekarne. Za Iskra II. bodo igrali: Anton Ribič, 2. Dane Černe, 3. Bogdan Brezigar (kapetan), 4. Jože Špende, 5. Drago Čopič, 6. Stane Zemljarič, 7. Velimir Bilbija.

III. skupina:

1. Viator, 2. LEK, 3. Litostroj, 4. ROG, 5. Iskra IV, 6. Avtotehna, 7. Iskra V, 8. Pletenina, 9. Tuba, 10. Klinika I. Moštvo Iskre IV. bodo zastopali: 1. Ilija Vardič, 2. Milan Slemnik, 3. Jernej Derčar, 4. Marjan Jerše, 5. Metod Bolte (kapetan), 6. Djordje Lazarevič, 8. Anton Nerat, 9.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Smučarsko središče na Krvavcu

Prihodnji teden, 7. marca, bo v stolpnici Iskre v Ljubljani ustanovna skupščina interesne skupnosti za izgradnjo in razvoj rekreacijsko turističnega centra Krvavec in kot je pričakovati, bodo novi člani, zlasti delovne skupnosti, široko podprli to akcijo, ki naj bi omogočila vse večje možnosti za oddih in smučarsko rekreacijo delovnim ljudem ljubljanskega področja in drugih okoliških predelov.

„Največji problem Krvavca, ki se je letos pokazal, je bil v tem, da so prišli ob sobotah in nedeljah smučarji na smučišča, plačali po 90 dinarjev za dnevno karto, nato pa so marsikdaj čakali v vrstah pred žičnicami tudi po pol ure in več. Poleg tega pa je v aktiviranih doslej le 45 odstotkov razpoložljivih smučišč,“ je na tiskovni konferenci minuli teden ugotovil predsednik pripravljalnega odbora Drago Flis-Strela.

Krvavec že od nekdaj slovi kot izredno priročna in kvalitetna gorska postojanka, saj so se prvi ljubljanski izletniki tod začeli smučati že pred dobrimi petdesetimi leti. Seveda pa so bili takrat pogoji še zelo primitivni — skromni in brez tehničnih olajšav.

Širšemu krogu obiskovalcev je postal Krvavec laže dostopen šele po vojni, leta 1958, ko je SAP Ljubljana izročil v obratovanje dostavno dvosedežnico za Njivce — Gopinca. To je bila četrta sedežnica, zgrajena v Sloveniji, v športnoturistične namene. V poznejših letih sta bili zgrajeni še dve sedežnici, in ena vlečnica. Toda center je zaživel le na pol. Po triletnih zapravah od leta 1970 do 1973 pa se je položaj na Krvavcu toliko poslabšal, da je kljub dosedanjim gradnjam grozil polom. 27. marca 1973 so ustanovili končno v Kranju konzorcij za nadaljnjo izgradnjo RTC Krvavec — konzorcij, ki mu danes predseduje generalni direktor Iskre Jože Hujs. Obstojee zmogljivosti, ki nudijo dnevno rekreacijo več kot 5000 obiskovalcem, so: parkirišče za okrog 800 osebnih vozil, dostavna žičnica za okrog 6.300 gostov, žičnica na samem Krvavcu z zmogljivostjo okrog 3.000 oseb, in smučišča, ki s svojimi programi v polni zimski sezoni lahko sprejmejo okrog 3.800 smučarjev, v spomladanski pa nekaj manj. Zaradi prevelikega navala in zanimanja pa seveda niso bile usluge vselej najboljše, ker so bile pač zmogljivosti za vse večje število gostov premajhne.

Letošnje ocene kažejo, da je bilo od 55 do 60 odstotkov obiskovalcev iz Ljubljane in okolice, 25 do 30 odstotkov iz Kranja in okolice in 10 do

Lado Penež

(Nadaljevanje s 6. strani)

Od hoje na smučeh do paralelnega zavoja pa je seveda precej dolga pot, ki je po navadi v eni sezoni nihče ne prehodi. Sicer pa je šola le začetek, naprej pa velja, da je vaja še in še potrebna.

Lado Penež, ki je urezal prve smučine na Torkliji na Šmarjetni gori in, ki je pozneje tudi opravil vaditeljsko šolo, se kljub svoji spretnosti najraje smuča doma, na najlepših smučiščih Krvavca. „Na Krvavcu so smučarske razmere običajno dobre, naprave odlične, ljudje entuziasti. Seveda pa bi bilo zaradi silnega navala še marsikaj treba narediti in prav tu bi lahko mi vsi — vsak delavec posebej — veliko pomagali. Terene na Krvavcu bi bilo potrebno razširiti in povečati zmogljivost žičnic, da bi odpadle dolge kače čakajočih, ki smo jim vsak dan priča. Krvavec je pač blizu Ljubljane in Kranja, zato bi bilo dobro, če bi delovni kolektivi prispevali k dograditvi tega rekreacijskega centra v korist svojih članov.

Ko pa smo ga v tem smislu povprašali, če v našem delovnem kolektivu posvečamo športni rekreaciji in posebej smučanju dovolj pozornosti, je bil odkrito kritičen: „Organizirane rekreacije v združenem podjetju — kar se tiče smučanja — žal, ni! Tu bi morali še marsikaj narediti, saj je smučanje zelo koristno za utrjevanje zdravja, delovnih sposobnosti, pa tudi za krepitev obrambnih sposobnosti v okviru SLO. Tečajev sicer nekaj je, vendar običajno nanje hodijo vedno isti — gibanje bi moralo poseči bolj v širino. Pri tem bi marsikaj lahko naredil tudi sindikat. Gotovo pa so koristni tudi drugi športi. Sam poleg smučanja tudi planinarim, gojim vodne športe in kolesarim,“ je sklenil pogovor Lado Penež, za katerega ne smemo pozabiti, da je pri vsem tem tudi že dolga leta vesten in požrtvovalen član našega Iskrinega delovnega kolektiva.

Mara Ovsenik

brez vrst čakajočih ustrezajo kakim 24.000 smučarjem. Po dosedanjih štetjih in ocenah za manjša neobiskana središča pa so ugotovili, da je poleg tega v Sloveniji hkrati na snegu med 30 in 35 smučarjev. Tako lahko trdimo, da nam danes primanjkuje smučišč za okrog 10 do 11.000 smučarjev. Krvavec je že doslej igral v tem splošnem okviru pomembno vlogo. Tako zaradi svojih prirodnih lepote in ugodnih smučarskih razmer, še posebej pa zaradi svoje bližine Ljubljani in drugim industrijskim predelom. Vsekakor je promet od leta 1967, ko je delež Krvavca pri skupnem številu prevoženih potnikov in smučarjev v Sloveniji znašal 10 odstotkov do leta 1976, ko je znašal že 20 odstotkov in še več, nenehno rastle.

To naravno rast bodo seveda zdaj široko zastavljeno akcijo še bolj razvili. Med drugim so že v investicijskih stroških za leto 1977 programirane štiri žičnice, z zmogljivostjo 3.700 oseb na uro, izdelavo potrebnih smučišč, nabavo treh teptalnih strojev in razne naprave za poživitev poletne sezone. Pri tem so investicijske stroške ocenili na okrog 22 milijonov dinarjev. Bodoči člani interesne skupnosti bi po sporazumu vpisovali deleže po 100.000 dinarjev. Za posamezne organizacije bo to sorazmerno majhna vsota, v skupnem seštevku pa bodo finančna sredstva učinkovito orodje za uresničitev načrta o tem, da bi naši delovni ljudje dobili, ob spoštovanju prirodnih značilnosti in vabljivosti gorske pokrajine, hkrati tudi najugodnejše tehnične možnosti za svojo sprostitve in športno zabavo, skratka za obnovitev svojih delovnih sposobnosti. Gotovo pa bo treba že na ustanovni skupščini te interesne skupnosti poskrbeti tudi učinkovito za varstvo narave, da pri tem ne bo trpelo tisto okolje, zaradi katerega bodo vse te investicije in tehnične gradnje, saj človek se lahko zares sprosti samo v lepem, naravnem okolju.

Mak

Sofinanciranje bo pomagalo do izgradnje kompletnega RTC Krvavec.

Prebrali smo za vas

Vsekakor predstavlja leksikon Cankarjeve založbe: Svetovna zgodovina — publikacija, ki je pomembna novost za naš knjižni trg. Že dolgo je tega, kar smo Slovenci dobili, še pred vojno, prevod Wellsove svetovne zgodovine, sploh pa doslej nismo imeli tovrstnega dela v eni sami knjigi.

Današnji čas je pač takšen, da en sam človek že zdavnaj ne zmore napisati pregleda svetovne zgodovine, kajti specializacija se ni uveljavila samo v tehniških, temveč tudi humanističnih in seveda prav tako tudi v zgodovinskih znanostih.

In tako si je Cankarjeva založba zamislila leksikalno izdajo svetovne zgodovine v enem samem zvezku. Ker pa tega, kljub lastnim močem, trenutno ne bi zmogli, se je logično založnica zatekla na tuje in med številnimi tujimi tovrstnimi zgodovinami izbrala svetovno zgodovino zahodnonemške založbe Herder.

Vendar je pri tem treba takoj napisati, da Svetovna zgodovina, kakršna je zdaj pred nami, še zdaleč ni prevod nemškega izvirnika. Nasprotno, delež naših zgodovinarjev pri tej knjigi je tolikšen, da lahko govorimo o naši, slovenski izdaji svetovne zgodovine, saj je, na primer, že obsežen uvod o temeljnih pojmih zgodovine napisal zgodovinar Bogo Grafenauer.

Zlasti pa je pomemben delež naših strokovnjakov pri obdelavi polpreteklega in sedanega obdobja, kjer je opazen delež za prvo svetovno vojno, oktrobrsko revolucijo in zgodovino sveta med obema vojnama mnogo prispeval Janko Prunk, medtem ko je poglavje o odporniških gibanjih med drugo svetovno vojno napisal Metod Mikuž.

Povsem naše pa je zadnje poglavje leksikona pod naslovom Svet po drugi svetovni vojni, v katerem je Radovan Vukadinović obdelal hladno vojno, nove države in neokolonizacijo, gibanje neuvrščeni, različnost socialističnega sveta in miroljubno aktivno sožitje.

Kljub svoji, lahko bi dejali kar sedanji aktualnosti, pa je značilnost te knjige tudi v tem, da pričujoča zgodovina ni pisana kot zgodovina vojn in dinastij in da nista, kot smo vajeni v podobnih delih središče in pozornost usmerjeni v zgodovino Evrope, temveč zajema zgodovina svet v celoti od Daljnega vzhoda, preko Amerike do Afrike. Dalje ohranja knjiga preglednost z razpredelnicami in zemljevidi ter številnimi ilustracijami, kar vse daje delu tudi znanstveno vrednost in težo, saj je urednik v predgovoru upravičeno zapisal:

„O delu kot celoti bi lahko sicer dejali, da je napisano na osnovi najnovejših znanstvenih odkritij. Nemška založba in njena skupina avtorjev je poskušala podati celotno dogajanje iz čim enotnejših izhodišč. Delo daje dovolj oprijemljivega gradiva, ob katerem si bo vsak bralec lahko izluščil jasno in tudi z marksističnih stališč sprejemljivo podobo o zgodovinskem dogajanju.“

D. Ž.

Teki v dežju, slalom v čudovitem vremenu

V Kranjski gori so bile 25. in 26. februarja XV., že tradicionalne zimskošportne igre Iskre, to pot razširjene razen na veleslalom še na smuške teke. Rekli smo tradicionalne in tudi drži da so, saj se jih je udeležilo doslej največje število smučarjev in smučarjev iz naših TOZD.

Tradicionalne pa so bile tudi same priprave nanje, ker do „tik pred zdajci“ namreč ni bilo jasno, ali bo organizatorjem Viliju Tekavcu, Marjanu Brezjarju, Niku Drinovcu in Janku Šilarju uspelo tako zahtevno prireditev solidno pripraviti in izpeljati, ko pa vse do zadnjih dni ni bilo na razpolago, sicer dovolj skromno odmerjenih sredstev. Torej tradicionalno je bilo tu spet vprašanje denarja, hkrati pa tudi to, da si v Kranjski gori, dodobra okrašeni z zastavami številnih organizacij, ki so tu imele svoja vsakoletna tekmovanja, zaman iskal kako zastavo Iskre. Pravi čudež, da je bilo vsaj na obeh štartnih in ciljnih napisih osem Iskrinih znakov, s čimer smo dokazali, da se znamo tudi mi pohvaliti!

Prvi del tekem – v smuških tekih je potekel v Gozd Martuljku, kjer je vso noč pred tekmovanjem na gosto deževalo. Še celo močnejše se je vsipalo ves dan in v času tekmovanja. Kljub izredno slabemu vremenu so že omenjeni organizatorji v določeno pogoj dobro pripravili tekmovalno progo, dolgo 5 kilometrov.

Smučarke so progo pretekle enkrat, smučarji pa dvakrat. Zanimivo, da je smučarjev nastopilo kljub težavnemu teku v takšnih vremenskih pogojih, bilo celo več, kot se jih je predhodno prijavilo, kar kaže, da si tudi ta vrst smučanja vse bolj utira pot v naše vrste, čeprav velja za „garaško“ disciplino.

Helena Bešter (ERO) – zmagovalka v teku mlajših.

REZULTATI

TEKI – ženski C razred: 1. H. Bešter (ERO) 25 : 03, 12, 21. M. Fister (Mehanizmi) 29 : 25, 09, 3. D. Černic (Štip.) 31 : 15, 56, 4. M. Turk –Škraba 34 : 01, 14. – Ženski B razred: 1. B. Jančar (PCT) 30 : 29, 30, 2. H. Lipušček (Inst.) 44 : 25, 39. – Moški B razred: 1. V. Grašič (RTO) 19 : 26, 15, 2. G. Kordež (ŠC) 20 : 09, 21, 3. N. Drinovec (SK – Elektromeh.) 22 : 18, 92, 4. B. Jaklič (Stikala) 23 : 18, 01, 5. M. Brezar (K. p. – Elektrom.) 28 : 10, 58, 6. I. Maren (TELA), 7. F. Fangerl (EMO), 8. F. Jerala (Sprejemniki), 9. R. Cukrov (TV), 10. M. Bračič (TELA). – Moški A razred: 1. Maks Jelenc (Elektromot.) 33 : 50, 75, 2. J. Šolar (OR – Elektromeh.) 35 : 59, 43, 3. Miha Jelenc (Elektromot.) 37 : 20, 22, 4. F. Grašič (Elektromot.) 37 : 28, 01, 5. V. Berce (37 : 49, 55, 6. I. Čarman (oba štip.), 7. F. Zupanc (Elektromot.) 8. F. Rakovec (Elektromot.), 9. Z. Pogačnik (INS – Elektromeh.), 10. J. Križnar (štip.), 11. J. Garterbr (OR – Elektromeh.), 12. I. Perne, 13. J. Šmit (oba štip.), 14. T. Kemperle (OR – Elektromeh.), 15. F. Zupanc (INS – Elektromeh.), 16. S. Kert (OR – Elektromeh.), 17. I. Benegalija (Elektromeh.), 18. F. Kuhar (TELA), 19. P. Pajk, (TEA), 20. J. Sršen (TV), 21. V. Kreft (Napajanja), 22. Z. Ciglič (štip.), 23. I. Kralj (IC – IPS), 24. R. Kožar (SK – Elektromeh.), 25. F. Kmetič (štip.), 26. F. Kavčič (IC – IPS), 27. M. Lapan (štip.), 28. C. Plevel (TEN), 29. D. Hvala (OR – Elektromeh.), 30. F. Ivanuš (TV), 31. J. Grčar (TELA), 32. V. Pregelj (IC – IPS), 33. T. Rupnik (TGA), 34. R. Fajgelj (TV).

VELESLOALOM: ženski C razred: 1. M. Pirc (IC – IPS), 0945,82, 2. V. Štancer (Inženiring) 0 : 55, 49, 3. M. Tabar 0 : 56,

Že dobro uro po končanih tekih je prenehalo deževati, ponoči so se na nebu prižgale zvezde in temperatura je zdrknila precej pod ničlo. Vstalo je hladno, jasno in sončno sobotno jutro, ki je že navsezgodaj privabilo na tisoče ljubiteljev smučanja.

Naši dve tekmovalni progi na Podlesu je spet pripravil Franci Mrak, seveda spričo tolikšnega števila še drugih tekmovalnih prog, kar preblizu drugo drugi. Nista bili preveč zahtevni, le zaradi pomrzlega snega nekoliko hitrejši, zato pa takšni, da so v ugodnih pogojih tekmovali tudi še tisti z višjimi štartnimi številkami.

Ne tradicionalno se je tekmovalje v veleslalomu začelo točno, le da so nekateri, najbrž zaradi drsnega delovnega časa v službi, tudi na štart prišli z zamudo in je bilo treba nekaj kombinacij, da so pozneje tudi le-ti pomerili svoje moči med koli.

No, steklo je končno vse „po maslu“ in proti 14. uri, so še zadnji tekmovalci svignili po daljši progi in XV. zimsko-športne igre Iskre so se končale, razumljivo uspešno.

Kako so se odrezali posamezniki v svojih tekmovalnih razredih, si ogledimo v rezultatih, za konec zapisa le še to, da so se zaključka iger in razglasitve rezultatov udeležili predsednik sindikata ZP Jože Čebela, predsednik mladine Miloš Pavlica in namestnik generalnega direktorja Boštjan Barborič, med tekmami pa še sekretar ZK ZP Stane Preskar in predsednik ZB ZP Franc Križnar.

Najboljši trije v vsakem tekmovalnem razredu so prejeli kolajne, najboljše tri ekipe pa spet tradicionalne pladnje, po objavi rezultatov pa je sledilo še zbranje skromnih, zares skromnih nagrad in s tem je bila pri kraju naša prva letošnja športna manifestacija.

54, 4. M. Sparovec 0 : 59, 61, 5. F. Deželak (Vse TEA), 1 : 12, 39, 6. S. Kukovič (TELA), 7. M. Kolenc (SS – ŠP). – Ženski B razred: 1. M. Krampl (SK – Elektromeh.) 0 : 47, 26, 2. T. Rupar (Zmaj) 0 : 47, 98, 3. B. Prašnikar (Inst.) 0 : 52, 70, 4. T. Žolnir (IC – IPS) 0 : 54, 49, 5. S. Bajič (INSTIT.) 0 : 57, 95, 6. V. Keše (SK – Elektromeh.) 7. J. Berginc, 8. M. Kveder, 9. R. Cigler (vse EMO), 10. V. Guzelj (TGA), 11. S. Jurman (Inst.), 12. J. Mišič (IC – IPS), 13. B. Jančar (PCT), 14. M. Pflaum (SKS – Elektromeh.), 15. D. Bohinc (Mehanizmi), 16. M. Kotar (SS – ŠP), 17. N. Čulun (TV), 18. M. Rant (TGA). – Ženski A razred: 1. B. Pikon (INS – Elektromeh.) 0 : 36, 64, 2. J. Hafner (IC – IPS) 0 : 37, 74, 3. H. Bevc (Polprevodniki), 0 : 41, 94, 4. A. Kozan (IC – IPS), 5. N. Barbo (TEL) 0 : 44, 52, 6. B. Pretnar (Avtoelektrika), 7. M. Gartner (Elektromotr.), 8. S. Možina (ERO), 9. J. Pretnar (INS – Elektromeh.), 10. M. Marolt (Inst.), 11. S. Gros (TEA), 12. Z. Fornezzi (Avtoelektrika), 13. A. Udovč (SK – Elektromeh.), 14. L. Milatovič (ATC), 15. L. Juras (SS – ŠP), 16. M. Turnšek (Mehanizmi), 17. M. Pačnik (El. opt.), 18. N. Dežman (INS – Elektromeh.), 19. T. Bogataj (Elektromot.), 20. M. Zorč (Avtoelektrika), 21. I. Kafol (Inst.), 22. J. Šparovec (TEA), 23. M. Turk (Napajanja), 24. D. Černic (štip.), 25. M. Turk –Škraba (TELA), 26. K. Šebo (Inst.), 27.

Vasko Korunovski (TELA) na progi.

N. Seljak (Avtoelektrika), 28. O. Dolenc (Inst.), 29. J. Jug (SS – ŠP), 30. S. Vesko (Avtoelektrika), 31. T. Trobec (Zmaj), 32. I. Rozman (EMO), 33. V. Soljačič (TEN), 34. Z. Lendero (Inženir.), 35. L. Pavlič (TV), 36. J. Vrenčič (Inst.), 37. Z. Fojkar (SS – ŠP), 38. M. Šraj (TGA), 39. L. Čož (Inženir.). – Moški F razred: 1. M. Bernig (Keramika) 0 : 35, 07, 2. L. Dornig (IC – IPS) 0 : 36, 00, 3. V. Šarabon (ATC) 0 : 39, 68, 4. P. Matjašič (TELA) 0 : 40, 30, 5. J. Ilija (Inženir.), 0 : 40, 62, 6. D. Pirc (SSS – IEZE), 7. J. Pintar (ERO), 8. T. Polajnar (SEM), 9. M. Grohar (SP – Elektromeh.), 10. S. Vodopivec (TV), 11. I. Bevc (Vzdrževanje), 12. F. Bobnar (TEN), 13. M. Kavalir (Inst.), 14. V. Tekavec (TV), 15. M. Deu (IC – IPS), 16. B. Borštnar (SS – ŠP), 17. R. Rakovec (TV), 18. I. Kršinar (nevr.), 19. A. Smole (ATC), 20. S. Wedam (Inst.), 21. G. Gregor (IC – IPS), 22. P. Šiler (SEM), 23. S. Munda (Inženir.), 24. D. Kalan (TELA), 25. P. Košir (Napajanja), 26. S. Brezar (IC – IPS), 27. A. Čufar (Avtoelektrika), 28. I. Beguš (Elektromot.), 29. I. Podgoršek (TELA). – Moški E razred: 1. R. Benedik (SKS – Elektromeh.), 0 : 38, 18, 2. B. Jaklič (Stikala) 0 : 38, 33, 3. J. Juvančič (el. opt.), 0 : 38, 80, 4. M. Treven (TEN), 0 : 39, 99, 5. B. Tomažič (Elektromeh.), 0 : 40, 09, 6. P.

Zupan (TELA), 7. B. Bašelj (ŠC), 8. G. Javornik (TELA), 9. D. Hafner (Mehanizmi), 10. V. Zorko (IC – IPS), 11. Z. Mačefat (IC), 12. C. Omahen (TEA), 13. J. Škofic (Avtoelektrika), 14. J. Petkovšek (Inženir.), 15. S. Lampe (Inst.), 16. R. Faganel (INS – Elektromeh.), 17. B. Pavlin (Kondenzatorji), 18. J. Škobner (Avtoelektrika), 19. J. Štrajhar (EMO), 20. V. Bezek (Inženir.), 21. A. Pretnar (TGA), 22. A. Stojanovič (TGA), 23. Š. Vidic (MN – Elektromeh.), 24. L. Koblar (Elektromot.), 25. I. Kogoj (Avtoelektrika), 26. M. Kampjut (IC – IPS), 27. A. Kovačič, 28. K. Grubar (oba Upori), 29. C. Pečjak (TELA), 30.

Vodje zmagovalnih ekip.

F. Kuhar (Polprevodniki), 31. F. Sussinger (TV). – Moški D razred: 1. T. Gartner (Elektromot.) 0 : 37, 13, 2. J. Žakelj (el. opt.), 0 : 37, 71, 3. R. Lušnic (Inženir.), 0 : 37, 83, 4. L. Stritih (Števc), 0 : 38, 17, 5. F. Zupan (ŠC) 0 : 39, 14, 6. M. Celik (SKS – Elektromeh.), 7. P. Gartner (Elektromot.), 8. J. Završnik (MSO), 9. M. Kamplj (Vzdrževanje), 10. J. Podlesnik (TELA), 11. J. Kalan (SVN), 12. P. Vrhovec (IC – IPS), 13. F. Gregorič (SVN), 14. V. Šafhalter (Avtoelektrika), 15. M. Bernard (INS – Elektromeh.), 16. J. Fink (Napajanja), 17. S. Kovačič (Polprevodniki), 18. J. Koruza (IC – IPS), 19. A. Ladič (Polprevodniki), 20. S. Pavlin (ERO), 21. A. Šmuc, (Inst.), 22. J. Dolinar (TEN), 23. Tkočnikar (EMO), 24. D. Hmeljak (Avtoelektrika), 25. A. Stele (TELA), 26. M. Beltram (EMO), 27. J. Ivančič (Avtoelektrika), 28. A. Bleiweis (Inst.), 29. B. Nasič (IC – PS), 30. V. Hafner (TGA), 31. J. Meden (IC – IPS), 32. J. Boc (TEN), 33. M. Živec (Inst.), 34. M. Ravnika, (Inst.), 35. M. Bračič (TELA), 36. R. Cukrov (TV), 37. Z. Čapelj, 38. V. Flerin (oba Inženir.), 39. A. Brulc (TELA). – Dijaki in študenti: 1. V. Švab (PS) 0 : 36, 48, 2. I. Skek (št.), 0 : 36, 60, 3. M. Gosar (št.), 0 : 37, 00, 4. J. Potočnik (TS) 0 : 38, 34, 5. A. Capuder (L), 0 : 38, 73, 6. M. Pintar, 7. M. Jensterle (oba TS), 8. I. Knific (št.), 9. F. Grohar (PS), 0. B. Šavli (št.), 11. S. Žerjal (L), 12. P. Legat (TS), 13. T. Gerbec, 14. B. Garafol, 15. E. Sussinger (vsi št.), 16. D. Solid (L), 17. A. Markelj, 18. B. Gorjanc (oba TS), 19. S. Krč (PS), 20. A. Kregar (L), 21. J. Črničev (TS), 22. M. Mlinšek (št.), 23. A. Vidmar, 24. M. Bogataj (oba TS), 25. I. Pogačar (PS), 26. M. Olobak (št.), 27. F. Peternejlj (TS), 28. B. Logar (PS), 29. F. Kmetič, 30. V. Odar (oba št.), 31. D. Majkič (TS), 32. T. Mulej (L), 33. M. Trojar (št.), 34. J. Koželj (PS), 35. A. Krč (TS), 36. B. Kržišnik (št.), 37. B. Korosec, 38. V. Mohorič, 39. S. Hudobivnik (vsi TS), 40. M. Kos, 41. L. Štular (oba PS), 42. E. Pintar (L), 43. J. Ahačič (PS), 44. M. Ocepec (L), 45. D. Demec (št.), 46. B. Intihar (TS), 47. J. Ožek (PS), 48. M. Hudobivnik (TS), 49. D. Kum (L), 50. B. Šolar (TS). – Moški C razred: 1. T. Lotrič (Elektromot.) 0 : 54, 49, 2. R. Šerjak (Inženir.), 0 : 54, 88, 3. A. Osterc (TV) 0 : 56, 71, 4. M. Gartner 0 : 56, 74, 5. M. Tolar (Elektromot.) 0 : 57, 27, 6. M. Zornada (Inst.), 7. A. Nunar (ATC), 8. M. Čopi (Avtoelektrika), 9. J. Habjan (TGA), 10. R. Mlekuž (Avtoelektrika), 11. V. Novak (Napajanja), 12. J. Gabron (SK – Elektromeh.), 13. M. Podstudenšek (IC – IPS), 14. J. Šavs (oba IC IPS), 15. A. Kastelic (TELA), 16. A. Mak (Polprevodniki), 17. M. Černe (TELA), 18. A. Grm (Števc), 19. A. Breskvar (Inst.), 20. M. Modic (TEN), 21. T. Zorko (Polprevodniki), 22. J. Ankele (Orod.), 23. J. Sršen (TV), 24. C. Vidovič (Sprejemniki), 25. L. Dagarin (SP – Elektromeh.), 26. A. Zalaznik (Fe-

Vozi Iztok Skek – štipendist.

S štarta v tekih v Gozd Martuljku.

riti), 27. K. Kovačič (EMO), 28. P. Lah (TELA), 29. R. Udovč (SS – ŠP) 30. E. Paš, (Orodja), 31. J. Zupančič (IC – IPS), 32. F. Fimšek (EMO), 33. I. Krušič (SVN), 34. P. Erznožnik (SS – ŠP), 35. M. Janežič (Zmaj), 36. V. Petelin (Inst.), 37. J. Mohorič (Elektromot.), 38. M. Košir (Inst.), 39. P. Zaletel (Zmaj), 40. B. Golli (Inst.), 41. G. Epih (Inženir.), 42. F. Ivanuš (TV), 43. D. Dolhar (TEN), 44. V. Debeljak (Elektromot.), 45. J. Gačnik (SVN), 46. A. Franc (Inst.), 47. B. Repe (Inženir.), 48. U. Vrhunec (Magnet), 49. M. Uršič (Avtoelektrika), 50. M. Blažič (Magnet), 51. Moški B razred: 1. M. Nadišar (Elektromeh.) 0 : 48, 86, 2. S. Udovč (ERO), 0 : 48, 88, 3. S. Logonder (SK – Elektromeh.), 0 : 49, 02, 4. J. Gosar (Elektromeh.), 0 : 50, 89, 5. M. Spacapan (Avtoelektrika), 0 : 51, 38, 6. M. Plešec (SS – Elektromeh.), 7. Z. Jeršan (TV), 8. R. Deželak (TEA), 9. I. Kemperle (Elektromot.), 10. J. Arh, 11. L. Meglič (oba INS – Elektromeh.), 12. G. Fugina (Inst.), 13. M. Krivic (Inženir.), 14. I. Tominc, (IC – IPS), 15. A. Trkman (Avtoelektrika), 16. F. Nadles (EO), 17. T. Milač (EMO), 18. P. Perc (TELA), 19. M. Mrak (Inst.), 20. F. Bizjak (Avtoelek.), 21. F. Peršin (Inst.), 22. T. Rupnik (TGA), 23. M. Mraz (Polprevodniki), 24. M. Adlešič (Inženir.), 25. B. Sedlar (Inst.), 26. M. Drenovšek (TGA), 27. B. Durjava (IC – IPS), 28. J. Jeraj (Orodja), 29. S. Razinger (Elektromot.), 30. F. Jenko (TGA), 31. J. Marinko (SVN), 32. M. Dolinšek (Napajanja), 33. M. Pucelj (TEN), 34. J. Zajc (TELA), 35. Z. Kavs (Avtoelektrika), 36. J. Selak (Upori), 37. M. Krohne (IC IPS), 38. M. Juhart (EO), 39. S. Tomac (VEGA), 41. Repše (Orodja), 42. R. Fajgelj (TV), 43. F. Šinkovec (Elektromeh.), 44. F. Mugerle (IC – IPS), 45. P. Tevž (SSS – IEZE), 46. S. Starič (Inst.), 47. T. Habjan (Elektromot.), 48. M. Štubec (Inženir.), 49. J. Petrač (SVN), 50. M. Kršlin (EMO), 51. M. Zupanc (Sprejemniki), 52. V. Zupan, 53. M. Popovič (oba TEA), 54. R. Antosiewicz (Inst.), 55. A. Recelj (Napajanja), 56. T. Golob (SVN), 57. V. Lukač (TELA), 58. L. Meguš (Elektromot.), 59. J. Grčar (TELA), 60. D. Ipavec (TEA), 61. T. Šipek (Feriti), 62. B. Zajc (SVN), 63. E. Malnaric (Kondenzatorji), 64. S. Franko (Upori), 65.

Začelo se je šahovsko prvenstvo Ljubljane

(Nadaljevanje s 7. strani)

Božo Prime, Iskro V pa: 1. Vasilje Aletič (kapetan), 2. Boris Kukovec, 3. Igor Dubrovski, 4. Tomo Tomič, 5. Janez Oblak, 6. Ivan Iveta, 7. Mišo Petrovič, 8. Stojan Juvan.

IV. skupina

1. SPZII, 2. Centralne železniške delavnice, 3. Klinika II, 4. Belinka, 5. ZRMK II, 6. PIT, 7. Obnova II, 8. Godba milice II, 9. Iskra I, 10. Slovenijales. V moštvo Iskra I. bodo igrali: 1. Jože Kerč; 2. Milovan Rulič; 3. Pavle Sešek (kapetan), 4. Vito Šoukal, 5. Živorad Andrejič, 6. Janez Koumek, 7. Milan Slokan.

V. skupina:

1. ZRMK I, 2. Iskra VI, 3. Prometni inštitut, 4. Godba milice I, 5. Metalka I, 6. Kompas, 7. Dom JLA II, 8. Dekorativna, 9. Avtomontaža, 10. Veletekstil. Iskro VI. bodo zastopali: 1. Pavle Jereb, 2. Albert Filipičič (kapetan), 3. Janez Taborne, 4. Božo Ajdinovič, 5. Sašo Mir, 6. Lado Dekleva, 7. Iso Rosič.

VI. skupina:

1. Iskra VII, 2. Pionir, 3. Astra, 4. Cestno podjetje, 5. Dom JLA I, 6. Delo I, 7. Metalka II, 8. SDK, 9. Klinika III, 10. Saturnus. V ekipi Iskra VII. bodo igrali: 1. Slavko Fon, 2. Boris Frelj, 3. Rudi Krošelj, 4. Lado Anžur, 5. Stane Cimerman (kapetan), 6. Ivan Mesarič, 7. Jurij Krošelj, 8. Dušan Sluga, 9. Ernest Čehič, 10. Simon Jovanovič.

Na sindikalnem moštvenem prvenstvu Ljubljane bo torej Iskro zastopalo kar sedem moštev. Zato želimo, da tekmovalci redno in vestno hodijo na tekmovanja.

Tekmovalje bomo sproti spremljali in objavljali rezultate. V prvem kolu igrajo naše ekipe z naslednjimi nasprotniki: Slovenijaceste: Iskra III, Iskra II : Obnova I, Iskra IV: Avtotehna, Rog : Iskra V, Centr. žel. delavnice : Iskra I, Iskra VI : Avtomontaža, Iskra VII : Saturnus.

M. Kozjak (Inženir.), 66. M. Kokalj (Feriti), 67. V. Urbas (Inženir.), 68. B. Mohorič (Elektromot.), 69. J. Kovačič (Orodja), 70. Z. Lah (PCT), 71. M. Recelj (Upori), 72. O. Zadel (Zmaj), 73. C. Plevel (TEN), 74. G. Lah (EO), 75. I. Kavs (Avtoelektrika), 76. A. Verstovšek (Inženir.), 77. M. Potočar (Upori), 78. F. Vršnak (Inženir.), 79. B. Mazi (Zmaj), 80. M. Jarc (TELA), 81. J. Lesizza (Avtoelektrika), 82. F. Kuhar (Sprejemniki), 83. F. Tarfila (Elektrom.), 84. M. Podgoršek, 85. M. Novak, 86. B. Kocjan (vsi Inst.), 87. M. Mrak (Feriti), 88. M. Bradih (Inst.), 89. E. Prašnikar (SVN), 90. P. Zajec (Kondenzatorji), 91. A. Matjas (Inženir.), 92. A. Platiša (Avtoelektrika), 93. N. Osolnik (SVN). – Moški A razred: 1. Z. Pavc (SP – Elektromeh.) 0 : 47, 70, 2. J. Gašperin (INS – Elektromeh.), 3. I. Parte (ATC) 0 : 49, 56, 4. D. Terlikar (Mehanizmi) 0 : 50, 16, 5. S. Rozman (Orod.) – Elektromeh.) 0 : 51, 26, 6. V. Šarabon (ATC), 7. S. Kogoj (Avtoelektrika), 8. B. Čenčič (Elektromot.), 9. A. Tožban (Elektromeh.), 10. F. Gaser (Elektromot.), 11. M. Stibiž (TGA), 12. B. Cvek (IC – IPS), 13. Z. Bremec (Avtoelektrika), 14. L. Bešter (Mehanizmi), 15. S. Merljak, 16. S. Pretnar (oba Avtoelektrika), 17. D. Belina (EMO), 18. A. Kravanja (Avtoelektrika), 19. I. Belin (EMO), 20. M. Zakrajšek (MSO), 21. R. Komac (Avtoelektrika), 22. M. Roglič (Zmaj), 23. J. Kosem, 24. T. Fajfar (oba Elektromot.), 25. D. Redek (TEN), 26. S. Mihalič (IC – IPS), 27. J. Zalaznik (TEN), 28. D. Kranjc (EMO), 29. M. Žitnik (SS – ŠP), 30. Z. Jalovec (Inst.), 31. H. Hadič (Kondenzatorji), 32. R. Mlekuž (Avtoelektrika), 33. F. Leskovec (Elektronika), 34. A. Šterk (EMO), 35. V. Rojšek (Inst.), 36. C. Petrovič (TV), 37. B. Bukudar (Avtoelektrika), 38. J. Lošnjak (Elektromeh.), 39. M. Gostinčar (Orodja na IEZE), 40. R. Čarman (Inst.), 41. L. Nikšič (Sprejemniki), 42. Z. Izgoršek (Polprevodniki), 43. Z. Pajtnar (Elektromot.), 44. B. Mangelj (Inst.). – EKIPNA UVRSITIEV: 1. Elektromehanika, 2. Iskra Commerce – IPS, 3. Široka Potrošnja, 4. Inštituti, 5. Avtomatika, 6. Avtoelektrika, 7. EMO, 8. IEZE, 9. Zmaj, 10. Kondenzatorji, 11. Šolski center.

– J. Č. –

Prva tri moštva iz vsake skupine se bodo plasirala na slovensko moštveno prvenstvo, ki bo konec maja v Mariboru.

REZULTATI I. KOLA

Naši šahisti so v prvem kolu dosegli štiri zmage in neodločen rezultat, dve ekipi pa sta svoje prvo srečanje izgubili.

V prvi skupini je ekipa Iskra III izgubila z 1 : 3 z ekipo Slovenijaceste. Zmagal je le Darko Božič. V drugi skupini je Iskra II premagala Obnovo I s 3 : 1, pri čemer so zmagali Anton Ribič, Bogdan Brezigar in Jože Špende. V tretji skupini je ekipa Iskra IV premagala ekipo Avtotehne s 3 : 1, Iskra V pa neodločno igrala z ekipo Rog – Unis. V prvem srečanju so partije dobili Ilija Vardič, Marjan Jerše in Metod Bolta, v drugem pa Vasilje Aletič in Tomo Tomič. V četrti skupini je Iskra I premagala ekipo ČZD z 2,5 : 1,5. Zmagal je Jože Kerec, remizirali pa so Pavle Sešek, Vito Šoukal in Janez Koumek. V peti skupini je Iskra VI premagala Avtomontažo z 2,5 : 1,5 zmagala pa sta Albert Filipičič in Božo Ajdinovič, remizirali pa Pavle Jereb. V šesti skupini so šahisti Iskra VII izgubili s Saturnusom z 1 : 3, pri čemer je zmago zabeležil samo naš Simon Jovanovič.

V drugem kolu se bodo naše ekipe srečale: Iskra III z ekipo RSNZ, Iskra II z IMP, Iskra IV in Iskra V med seboj, Iskra I z ekipo Klinika II, Iskra VI z ekipo Zavoda za raziskavo materiala in Iskra VII z ekipo Pionir.

– B. B. –

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, odgovorni urednik: Dušan Željeznov – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Lado Koblar (Elektromotorji) med vratci.